

മാനേജിംഗ് എഡിറ്റർ:—എം ഹബീമാ ബീവി.

വനിത

വരിസംഖ്യ ൩ ക.

അനവധി കാലമായി അനുഭവഫലംകൊണ്ട് പ്രചാരത്തിലിരിക്കുന്ന

“കരിംകുരങ്ങുലേറ്റം”

(ഗാസ് ത്രാസരണം തയ്യാർ ചെയ്തു)

കുടുംബം, എളുപ്പം, ചുമ ഇതുകൾ ആ പദകീയവുമായും വിദേശം മാറ്റി ശരിക്കായിത്തീർത്തു. ആർക്കും, പുഷ്ടിയും, ഞെപോടെ പ്രദാനം ചെയ്യുന്ന ഒരു പ്രസിദ്ധ സാധനമെന്നുവരും.

പ്രസവാക്ഷരങ്ങൾ അത്യുത്തമം.

നഷ്ടപ്പെട്ട പൊയ യെന്തെന്നതെ “കരിംകുരങ്ങുലേറ്റം”

തീർച്ചയായും വീണ്ടെടുക്കും.

എല്ലാവിധ വായുരോഗങ്ങളിലും, വാതരോഗങ്ങളിലും പ്രത്യക്ഷമാകും.

താഴെ കാണുന്ന മേൽവിലാസത്തിൽ ആവശ്യപ്പെടുവിൻ.

വില രാത്ത് ൧-൯ ൪ ക. മാത്രം.

ESTD. 1919

ഭാരതവൈദ്യശാല

(ബെങ്കലൂർ ചെയ്യപ്പെട്ടത്)

മാലപ്പുറം,

കൊച്ചിൻസ്റ്റേറ്റ്

N. B. കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾക്ക് ഞങ്ങളുടെ ക്യാരറ്റ് ലോഗിന് ആവശ്യപ്പെടുക.

കണ്ണിനാദം!

മനസ്സിനുമേൽ!

ആകർഷണീയമായ ഡിസൈനുകൾ

ഇളക്കിത്തന്ന ചായങ്ങൾ.

സ്ട്രീകർക്ക് ഇതാണാവശ്യം.

ഞങ്ങളുടെ സിൽക്കുപാലസ് ഒരിക്കൽ സന്ദർശിച്ചാൽ നിങ്ങൾക്കു മനസ്സിലാകും, ഇതു അധികം തുണിത്തരങ്ങൾ മറ്റൊന്നും ഇല്ല. ഒരിക്കൽ വാങ്ങിച്ചാൽ നിങ്ങൾ പറയും “ഇതു കുറഞ്ഞവിലയ്ക്ക് ഈ തുണി എവിടെ കിട്ടും എന്ന്?”

പുതുതായി വന്നുചേർന്നിരിക്കുന്ന സിൽക്കിനങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ തന്നെയാണു്.

വൈറ്റാൾ

ലിസിൽക്കുപാലസ് കെ. കെ. റോഡ് കേരളം

പ്രസ്താവന

വനിത ൭-ാം വാല്യം ൩-ാം ലക്കം ചെറുകഥാമാലികയായിട്ടാണ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നത്. കേരളത്തിൽ ചെറുകഥാപ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ വളരെ കുറവായിരിക്കുന്ന ഈ സമയത്തു ഞങ്ങളുടെ ഉദ്യമം ചെറുകഥാവായനക്കാർക്കും എഴുത്തുകാർക്കും പ്രോത്സാഹനകമായിരിക്കുമെന്ന് ഞങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നു. കടലാസിന്റെ ക്ഷാമം തീരുന്നതുവരെ പേജുകൾ വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ നിവർത്തിയില്ലെങ്കിലും ഓരോ ലക്കത്തിലും നാലിൽ കുറയാതെ ചെറുകഥകൾ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

ഏജറന്മാർ

കന്നിലക്കം മാസിക ഓറപ്പതിവില്ലാത്ത ആവശ്യപ്പെട്ടുകൊണ്ട് മുൻകൂറുപണം അയച്ച പലർക്കും ഈ ലക്കം അയക്കാൻ സാധിച്ചില്ല. അവർ താമസിച്ച് ആർഡർ അയച്ചതുകൊണ്ടാണ് ഇങ്ങനെ സംഭവിച്ചത്. ഓരോ മലയാളമാസവും ൨-ാംതീയതിക്കകം പണവും ആർഡറും ഇവിടെ കിട്ടിയാൽ മാത്രമേ മാസിക അയക്കാൻ നിവർത്തിയുള്ളൂ. അടുത്തലക്കം ആവശ്യമുള്ളവർ നേരത്തെ പണം അയക്കുവാൻ അപേക്ഷ.

The Vanitha

VOL. 7.

1944 SEPTEMBER

NO. 6.

“സന്നേഹം”

കമകറ

“ഗോപി!-നീ നന്നെക്കൊണ്ടും നിരാശപ്പെടണ്ട. നിന്റെ അമ്മന്റെ മരണം നിന്നെ മാത്രമല്ല, കലാപ്രേമികളായ സകലരേയും അത്യന്തം വേദനിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. മേലാൽ നീ ഈ വലിയ വീട്ടിൽ തനിയെ താമസിക്കണ്ട. വത്ര. എന്നോടുകൂടി വത്ര. നീയും സരോജവും എനിക്കു് ഒന്നുപോലെ തന്നെ. ഗോപി! ഞാനും നിന്റെ അമ്മനും അത്രമാത്രം ആത്മാർത്ഥമായി സ്നേഹിച്ചുപോയി.”

സ്വഹതാപവും വാത്സല്യവും തത്തിക്കളിക്കുന്ന ഈ വാക്കുകൾ കേട്ടപ്പോൾ എനിക്ക് യഥാർത്ഥത്തിൽ അളവറം ആശ്വാസം തോന്നി. എങ്കിലും എന്റെ മേൽവിദ്യാഭ്യാസം പരങ്ങളിൽ ആയേക്കുമോ എന്നുള്ള ഭീതി എന്നെ അത്യന്തം അലട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അപ്പോൾ ഞാൻ ഇൻറർമീഡിയറ്റ് ക്ലാസിലായിരുന്നു പഠിച്ചിരുന്നത്. വലിയ സ്വന്തോന്നം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല എന്റെ അമ്മൻ. അദ്ദേഹം ഒരു സംഗീതനിപുണനായിരുന്നു. വീണവായനയിൽ അദ്ദേഹം അടിമി

യനായിരുന്നുവെന്ന് പ്രസിദ്ധമാണ്. അദ്ദേഹത്തെപ്പറ്റി കേട്ടിട്ടില്ലാത്തവരോ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ വീണവായനയിൽ ലയിച്ച് രോമാഞ്ചമണിയത്തവരോ വളരെ അപൂർവ്വമായിരുന്നു. ഈ റൊഴിലിൽ നിന്നുള്ള ആദായമാണ് എന്റെ വിദ്യാഭ്യാസച്ചെലവിനായി അമ്മൻ വിനിയോഗിച്ചത്. കാളേജ് പഠിത്തത്തോടൊരുമിച്ച് തന്നെ ഞാനും സംഗീതം അഭ്യസിച്ചിരുന്നു. പൈതൃകമായ വീണവായനയായിരുന്നു ഞാനും സ്വീകരിച്ചത്. സന്തോഷത്തിന്റേയും സംതൃപ്തിയുടേയും കളിപ്പാവകളായി ഞങ്ങൾ കഴിഞ്ഞു. പക്ഷെ വിധി ഞങ്ങളെ വിട്ടില്ല. ഒന്നരണ്ടടിവസത്തെ “പനി” എന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട പിതാവിനെ കലറു ക്ഷയച്ചു. ഞാൻ ഏകനായി. ഉറവരോ ഉടയവരോ ആയി ആരുമില്ലാതെ, അതിവിശാലമായ ഈ ലോകത്തിൽ അവശേഷിച്ച ഞാൻ ഭാവിജീവിതമേന്തം ഇരുളടഞ്ഞു കണ്ടു. അമ്മൻ മരിച്ചതിനു ശേഷം ഞാൻ വീടുവിട്ടു പുറത്തറക്കിയില്ല. എ

നിക്കുതിർ മനസ്സു വന്നില്ല. എന്റെ അഭ്യമായ ആരകളും, അഭികാമ്യമായ ആനന്ദവും; അപയുടെ മരണാനന്ദം പാടിക്കഴിഞ്ഞതായി എനിക്ക് അനുഭവപ്പെട്ടു. കറകാണാത്ത സന്താപവാരി ധിയിൽ പരിച്ച ഞാൻ ഒരു ചെറുവഞ്ചിയെപ്പോലെ കറങ്ങി വിമ്മിഷ്ടപ്പെട്ടു.

അപ്പോഴാണ് അദ്ദേഹം വന്നത്. രാമകിശോരബാബു! എന്റെ അമരന്റെ ആത്മസുഹൃത്താണ് ബാബു. ഒരു വലിയ വ്യവസായപ്രമുഖനും, ലക്ഷപ്രഭുവുമായിരുന്നു അദ്ദേഹം. എങ്കനാടും അമരനോടും അദ്ദേഹത്തിന് സീമാന്തീതമായ വാത്സല്യമാണുണ്ടായിരുന്നത്. ഞാൻ കഴിഞ്ഞാൽ എന്റെ അമരന്റെ മരണത്തിൽ ബാബുവിനെപ്പോലെ ഹൃദയപൂർവ്വം ദുഃഖിക്കുന്ന മറ്റൊരാളുണ്ടായിരിക്കുകയില്ല. അതിന്റെ പ്രത്യക്ഷലക്ഷ്യമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ ആഗമനം.

സ്നേഹങ്ങളുടെ നടുവിൽ സ്വർപ്പവും മറന്നിരുന്ന ഞാൻ ബാബുവിന്റെ മുഖത്തേക്കു നോക്കി. ആ കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് ഞാൻ കണ്ടു. ഞാൻ സവിനയം അദ്ദേഹത്തെ നോക്കി ഭീർഘമായി ഒന്നു നിശ്ചയിച്ചു. എന്റെ മനസ്സിലൂടെ ഒരായിരം ചിന്തകൾ പാഞ്ഞു പോയി. ആശയും ആശങ്കയും എന്റെ അന്തരംഗത്തിൽ സ്ഥലം പിടിച്ചു. അതു അദ്ദേഹം മനസ്സിലാക്കിയെന്നാണെനിക്കുതോന്നുന്നത്. അല്ലെങ്കിൽ, “ഗോപീ! നീ സംശയിക്കണ്ട. നിന്റെ വിദ്യാഭ്യാസമുള്ളവരെല്ലാം ഞാൻ നോക്കിക്കൊള്ളാം. നീ ഒരു കാര്യം മാത്രം ചെയ്താൽ മതി. സഭരാജ്യത്തിന് വീണപാഞ്ഞുകൊ

ടുക്കണം—”.

ഒരു പുതിയ ലോകത്തിൽ എത്തിച്ചേർന്നുപോലെ എനിക്ക് തോന്നി. എനിക്ക് ഒരു നവോത്ഥാനം ഉളവാക്കി. വെറും ഭയവിൽ കഴിയാനിടവരാതെ, എന്തെന്നുണ്ടെന്ന് എന്തെങ്കിലും ജോലി ചെയ്യിക്കാമെന്നു തീരുമാനിച്ചു ബാബുവിനെ ഞാൻ മനസ്സാ വാഴ്ത്തി. ഞാൻ സവിനയം അദ്ദേഹത്തെ പിന്തുടന്നു.

അതൊരു മഹാനുഭവം തന്നെ ആയിരുന്നു. കമനീയമായ ആ മണിമറിരത്തിന് പുറം നയനമോഹനമായ ഒരു വലിയ നന്ദനോല്പാന്നമുണ്ടായിരുന്നു. എവിടെ നോക്കിയാലും ഐശ്വര്യത്തിന്റെ പ്രതിബിംബങ്ങൾ കാണാം. ഇവയ്ക്കിടയിൽ ബാബുവിന്റെ ദാമനമകൾ സഭരാജം സൗന്ദര്യത്തിന്റെ സാക്ഷാത്ക്കാരമെന്നോണം വിളക്കുപിടിച്ചിരുന്നു. മാതൃവിഹീനയായ ആ യുവതി പിതാവിന്റെ വാത്സല്യനിക്ഷേപനമായിരുന്നു. അവളോടുള്ള അകൈതവമായ സ്നേഹം മൂലമാണ് അദ്ദേഹം ഒരു രണ്ടാംവിവാഹത്തിന് തയ്യാറാകാഞ്ഞത്.

സഭരാജ്യത്തിന് അന്ന് പതിനാലായിരുന്നു വയസ്സ്. സ്കൂൾ ഫൈനൽ ജയിച്ച് അതിനുശേഷം സംഗീതാഭ്യസനത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു അവൾ. സമയത്തെ അവൾ ഒരിക്കലും മുറവിനിയോഗം ചെയ്തില്ല. വീണവായനയിലും, പുതിയ കീർത്തനങ്ങൾ പഠിക്കുന്നതിലും അവൾ സദാ ബദ്ധശ്രദ്ധയായിരുന്നു.

ബാബുവിന്റെ മാളികയിലെ താഴത്തെ ഒരു മുറി അദ്ദേഹം എനിക്കായി കഴിച്ചുതന്നു. യാതൊന്നും ഞാൻ ചോദി

ക്കേണ്ടതായി വന്നില്ല. എന്റെ സകല ആവശ്യങ്ങളും നിവ്വില്ലും നടന്നുപോന്നു. ആ മുറിവിട്ട് ഞാൻ അധികം പുറത്തിറങ്ങിയതുമില്ല. സരോജത്തിന്റെ സംഗീതഭൃസനവും അതോടുകൂടെ എന്റെ കാളേജ് പഠിത്തവും മുറുക്ക് നടന്നു. സ്പ്രായദിവസങ്ങളിൽ സന്ധ്യക്കും, ഒഴിവു ദിവസങ്ങളിൽ മിക്കവാറും സമയങ്ങളിലും അവൾക്ക് ഞാൻ വീണ് പാഞ്ഞു കൊടുക്കും. വാസ്തവത്തിൽ അവളുടെ സംഗീതജ്ഞാനം എന്നെ അത്യന്തം ചാരിതാർത്ഥനാക്കി. അവളെ വീണ - അഭ്യസിപ്പിക്കുന്നതിൽ എനിക്ക് സീമാരീതിമായ ഉത്സാഹം തോന്നി. കോകിലഗാനത്തെ വെല്ലുന്ന അവളുടെ സ്വരമാധുരി എന്നെ സർവ്വാംഗം കോർമയിർ കൊള്ളിച്ചു. അതുപോലെ അവളും എന്നെ അത്യന്തം ബഹുമാനിച്ചു. എന്റെ വീണവായനയിൽ ലയിച്ച് എത്രനേരം വേണോ അവൾ സർവ്വം മറന്ന് ഇരുന്നുകളയും. സംഗീതപ്രണയം ഞങ്ങളെ അത്രക്ക് അടുപ്പിച്ചു.

അടുക്കുംതോറും - ഓരോ നിമിഷം കഴിയുന്നതോറും - ഞങ്ങളുടെ പരസ്പര സ്നേഹത്തിന്റെ മാറു് ഒന്നിനൊന്നു കൂടിവന്നു. കാളേജുള്ള ദിവസങ്ങളെ ഞങ്ങൾ ശപിച്ചു; എന്തെന്നാൽ വൈകുന്നേരം മാത്രമേ കാണാൻ സാധിക്കുള്ളവല്ലോ. അനല്പ്രായനദിവസങ്ങൾ അടുപ്പിച്ചു വരാൻ ഞങ്ങൾ അകമലിഞ്ഞു പ്രാർത്ഥിച്ചു; എത്രനേരം വേണമെങ്കിലും ഞങ്ങൾക്ക് ഒരുമിച്ചു കഴിയാമല്ലോ?

വർഷം മൂന്നുകൂടെ കഴിഞ്ഞു. കപടരഹിതമായ കൈമാറ്റത്തിൽ നിന്ന് സ

രോജ് താരുണ്യത്തിലേക്ക് പ്രവേശിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ശരീരത്തിനും, പ്രകൃതത്തിനും തന്നെയും വലിയ വ്യത്യാസങ്ങൾ കാണപ്പെട്ടു. സ്രീ സഹജമായ ലജ്ജാശീലം അവളേയും പിടികൂടി. മുമ്പിലത്തെപ്പോലെ അവൾ അധികം എന്റെ അരികിൽ വന്നിരുന്നില്ല. എങ്കിലും അവൾക്ക് എന്നോടടുക്കാതിരുന്ന സ്നേഹവാത്സല്യം ഭിക്ഷുക്കു് യാതൊരു ഭംഗവുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. സംഗീതം അഭ്യസിക്കുന്ന ആ സന്ദർഭത്തിൽ മാത്രമേ ഞങ്ങൾ അപ്പോൾ പരസ്പരം കണ്ടിരുന്നുള്ളൂ. സരോജത്തിന്റെ സംഗീതജ്ഞാനത്തെക്കുറിച്ച് സകലതം സ്തുതിച്ചു. അതൊരു "ദേവഗാനം" എന്നെന്നിടക്കം തോന്നി.

സന്ധ്യാസമയത്തു് സംഗീതഭൃസനത്തിനായി അവൾ വരും. അല്പം താമസിച്ചാൽ എന്റെ മനസ്സ് വേദനപ്പെടും. അവളുടെ ആഗമനത്തെ എത്ര അക്ഷമനായിട്ടാണു ഞാൻ കാത്തിരുന്നതു്. അവൾക്ക് പാട്ടുപറഞ്ഞുകൊടുക്കുന്നതിൽ എനിക്ക് മുമ്പിലത്തേക്കാൾ പതിനടങ്ങു് ആനന്ദം തോന്നി. എനിക്കെരിരെ വീണയുമായി ഒരു ചെറുബാലികയെന്നോണം ഇരിക്കുന്ന അവളെ കാണുന്നതോറും കൂടുതൽ കാണാൻ എനിക്കു മോഹമുളവാവി. ഒരു മധുരവികാരം എന്റെ ഹൃദയത്തിൽ സ്ഥലം പിടിച്ചു. ദിവസങ്ങൾ പോകുന്നതോറും ഈ വികാരം വ്യക്തമായ രൂപമെടുത്തു്, എന്റെ നയനങ്ങൾക്കു മുമ്പിൽ നടമാടി - അതെ. എന്റെ ഹൃദയം ആ മോഹനാംഗിയിൽ ലയിച്ചുപോയി - പക്ഷെ! ആലോചിച്ചപ്പോൾ ഞാൻ കിടകിടെ വിറച്ചു. ഞങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള അന്തരം! - ഒരിക്കലും

പാടില്ല! എന്റെ ചപലചിത്തത്തെ ഞാൻ ശപിച്ചു. കഴിയുന്നത്ര നിയന്ത്രിച്ചു നോക്കി. പക്ഷെ അടക്കംതോറും ആശ അപ്രതീഹതമായി ഉയർന്നുവന്നതേ ഉള്ളൂ.

ഞാൻ ആലോചിച്ചു നോക്കി. അവളുടെ ഹൃദയഗതി എന്തായിരിക്കും? രീച്ചയായും അവൾ എന്നെ വെറുക്കുന്നില്ല. സ്നേഹിക്കുന്നുണ്ടെന്നുള്ളതിന് അവളുടെ പെരുമാറ്റം സാക്ഷ്യം വഹിച്ചു. അവളുടെ മനസ്സും അത്യന്തം അസ്വസ്ഥപ്പെടുന്നുണ്ടെന്ന് ആ മുഖഭാവം വ്യക്തമാക്കി. എന്നോട് സംസാരിക്കുമ്പോൾ അവളുടെ മുഖം പ്രേമപരിശോഭിതമായി കാണപ്പെട്ടു. അല്ലാത്തപ്പോൾ അത് ഉന്മേഷരഹിതമായിട്ടാണെറിക്ക തോന്നിയത്? പലപ്പോഴും എനിക്കനുഭവപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അവൾ എന്നെ ഉററുനോക്കുന്നതും, ഞാൻ അതു സൂക്ഷിക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ അവൾ മുഖം തിരിച്ചുകളയുന്നതും ഒന്നരണ്ടുതവണ ആ നയനങ്ങൾ നിറഞ്ഞുനിന്നതായി ഞാൻ കണ്ടു. എനിക്കതീച്ചയായി; അവൾ എന്നേയും അകൈതവമായി സ്നേഹിക്കുന്നുവെന്ന്; - ഞങ്ങൾതമ്മിലുള്ള അന്തരമാകുന്ന പ്രതിബന്ധമഹാദുർഗ്ഗത്തിന്റെ മുന്നിൽ ജീവിതമാഗ്നം കാണാതെ അവളും എന്നെപ്പോലെ പരീക്ഷിക്കണയായി നിൽക്കുന്നുവെന്ന്!.

തീരെ അപ്രതീക്ഷതമായിരുന്നു ആ വാർത്ത. ബാബു എന്നോട് ഒരുദിവസം പറഞ്ഞു: “ഗോപി! സരോജത്തിന്റെ വിവാഹം തീർച്ചപ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞു” എന്ന്. ഇടിവെട്ടോറതുപോലെ ഞാൻ തളർന്നുപോയി. എന്റെ പ്രതീക്ഷകൾ എ

ല്ലാം തകർന്നു. ഞാൻ കെട്ടിയ മനോദുർഗ്ഗങ്ങൾ നിലംപരിച്ചു. എന്റെ മധുരസ്വപ്നങ്ങൾ ചിതറിപ്പോയി.

മാസം നാനൂററിഅമ്പതു രൂപാ ശമ്പളമുള്ള ഒരു വലിയ ഉദ്യോഗസ്ഥനായിരുന്നു അദ്ദേഹം സ്വപുത്രിക്കായി നിശ്ചയിച്ചിരുന്നവരൻ. ആൾ സമുഖൻ തന്നെ. ബാബുവിന്റെ സകല സമ്പാദ്യങ്ങളും ശ്രീധനമായി കൊടുക്കാൻ അദ്ദേഹം തീർച്ചപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. അരിലതിശയിക്കാതില്ല. ഇക്കാലത്ത് ഭർത്താക്കന്മാരെ വിലക്കു വാങ്ങുകയാണല്ലോ പതിവ്. സരോജത്തിന് ഏറവും യോജിച്ച വരൻ തന്നെ ആയിരുന്നു. പക്ഷെ, എന്തുകൊണ്ടോ തീയതി അടക്കത്തോറും എന്റെ മനസ്സ് വല്ലാതെ നീറിത്തുടങ്ങി.

ഒരുദിവസം സന്ധ്യക്കു ഞാൻ പതിവുപോലെ അവൾക്കു വീണ പറഞ്ഞുകൊടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. എന്റെ അന്തരംഗത്തിലൂടെ ഒരായിരം ചിന്തകൾ പാഞ്ഞുപോയി. പെട്ടെന്ന് ഞാൻ പറഞ്ഞു: സരോജ! ഇനി യാതൊന്നും പഠിക്കാനില്ല. എല്ലാം പൂർത്തിയായി. കറേദിവസങ്ങൾക്കകം ഭവതി ഭർതൃസവിധത്തിൽ പോകും. അപ്പോൾ ഈ പാവപ്പെട്ട സാറിനെ ഭവതിക്ക് ഓർമ്മയിരിക്കുമോ എന്നോ? എന്തായാലും ശരി, എന്നെ മറന്നുകളഞ്ഞാലും സംഗീതത്തെ മറക്കല്ലേ—”

ഞാൻ അവളെ നോക്കി. അവൾ കരയുകയായിരുന്നു. “ഹ!—ഇതെന്തു” എന്നു ഞാൻ ചോദിച്ചു.

“അവിടുത്തെക്കു അറിഞ്ഞുകൂടാ, അല്ലേ?” സഗദ്ഗഭം അവൾ എന്നോട് ചോദിച്ചു.

അതെ. എന്തുകൊണ്ടെന്നിരിക്കുന്നു? നല്ലതുപോലെ അറിയാം. അവർ എന്തേയും നിഷ്കളങ്കമായി സ്നേഹിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ പ്രയോജനമെന്തു? അക്കാശം അറിഞ്ഞാൽ അവളുടെ പിതാവ് ഞങ്ങളെ രണ്ടുപേരേയും ജീവനോടെ ദഹിപ്പിച്ചു കളയും; തീർച്ചയാണ്!-അവർ കരയുന്നത് കാണാനുള്ള കരളുറപ്പില്ലായിരുന്നു എനിക്കു്. “സരോജ്-ഘോരവല്ലഭം വിചാരിച്ച് മനസ്സ് പുണ്യാക്കുന്നതെന്തിനു? ഭവതിയെ വീവാഹം ചെയ്യാനല്ലേ ശിക്ഷിക്കുന്ന ആ മഹാഭാഗ്യവാൻ സാമാന്യനല്ല. വലിയ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ. നല്ല സ്വത്തു്. കാണാൻ പരമസുമുഖൻ-”

“മതി മതി. എനിക്കു് പണമോ പ്രതാപമോ ഒന്നും വേണ്ട. അദ്ദേഹം സമൃദ്ധനോ വിരൂപനോ ആയിക്കൊള്ളട്ടെ. എനിക്കു വേണ്ടതു് അവിടുന്നാണു്-”

സരോജത്തിൽനിന്നുണ്ടായ ഈ വാക്കുകൾ എന്നെ പരിഭ്രാന്തനാക്കി. ആനന്ദവും ആശങ്കയും എന്നെ ഇട്ടു വട്ടം കറക്കി. പെട്ടെന്നുണ്ടായ വികാരത്തിനടിമയായി ഞാൻ അവളുടെ മുദുകരങ്ങളെ എന്റെ കൈക്കുള്ളിലാക്കി. ഞങ്ങളുടെ കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞു പ്രവഹിച്ചു.

“സ...രോ...ജ്...”

“നാ...ഥ...”

അല്പനേരത്തേക്കു് യാതൊന്നും പറയുന്നതിനു് ഞങ്ങൾക്കു് കെൽപ്പുണ്ടായിരുന്നില്ല. പെട്ടെന്നു വാതൽ തള്ളിത്തറക്കപ്പെട്ടു. ഞങ്ങൾ പരിഭ്രമിച്ചു് അങ്ങോട്ടു നോക്കി. സംഹാരരൂഢനേപ്പോലെ ബാബു അവിടെ നിൽക്കുന്നു “ഈ നാടകം തുടങ്ങിയിട്ടു് എത്രനാളായി?”

അദ്ദേഹം ഗർജ്ജിച്ചു. സരോജം തലകുനിച്ചു കണ്ണുനീർ വാത്തു. ഞാൻ സവിനയം എഴുന്നേറ്റു നിർഭയനായി അദ്ദേഹത്തെ നോക്കി. എങ്ങിനെയോ എനിക്കു് തീരെ ഭയം തോന്നിയില്ല.

“ഇതു് നാടകമല്ല—യാഥാർത്ഥ്യം തന്നെ-” ഞാൻ ബഹുമാനപൂർവ്വം പറഞ്ഞു.

“എതു്—? അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു.

“മഹാപ്രഭോ!-ഞാനും അങ്ങയുടെ പുത്രിയും തമ്മിൽ സ്നേഹിച്ചുപോയി. ദൈവത്തിയാണതു്. അങ്ങു് ക്ഷമിച്ചുനഗ്രഹിക്കണം-” ഇടതന്ന സ്വരത്തിൽ ഞാനുപേക്ഷിച്ചു.

“എടാ! തന്തയില്ലാത്ത നിന്നെ ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നു് പഠിപ്പിച്ചു, നിന്റെ സകല സൗകര്യങ്ങളും നോക്കി, വാത്സല്യപൂർവ്വം വളർത്തിയതിനുള്ള നന്ദിയാണിതു്. അല്ലേ? സ്നേഹംപോലും, സ്നേഹം! നിഷ്കളങ്കമായ ഒരു പെൺകുട്ടിയെ വഴിതെറ്റിച്ചു മഹാപാപീ!—ഉം! ഇറങ്ങുവെളിയിൽ-” അദ്ദേഹം അടിച്ചു വിറയ്ക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. എന്റെ ഏദയേശ്വരിയെ അവസാനമായി നോക്കിയിട്ടു് ഞാൻ വേഗത്തിൽ അവിടെ നിന്നു് ഇറങ്ങി.

* * *

● ശപിക്കപ്പെട്ട ആ സ്ഥലത്തു നിന്നും ഞാൻ യാത്ര പറഞ്ഞിട്ടു് വർഷം രണ്ടു കഴിഞ്ഞു. പുതിയ സ്ഥലത്തു് ‘എനിക്കു് ജീവിക്കാൻ യാതൊരു പ്രയാസവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. എനിക്കു് ധാരാളം ട്യൂഷൻ കിട്ടിയിരുന്നു. ഒരു സംഗതിയെക്കുറിച്ചുള്ള ചിന്ത ഒഴിച്ചാൽ എന്റെ അവിടുത്തെ ജീവിതം ആനന്ദപ്രദമായിരുന്നു വെന്നുവേണം പറയുവാൻ. മറ്റൊന്നുമ

ല്ല അത്. സരോജത്തേക്കുവീച്ചുള്ള സ്തര
 ണ. അത് എന്റെ ജീവരക്തത്തിൽ ഒ
 ടിപ്പിടിച്ച്, പ്രാണവായുവിൽ കലർന്നു
 പോയി. പല വിവാഹാഭ്യർത്ഥനകളും
 ഇതിനിടക്കുണ്ടായി. പക്ഷെ ഞാനത്
 സ്വീകരിച്ചില്ല. എന്റെ ഹൃദയത്തിൽ
 സരോജത്തിനു മാത്രമേ സ്ഥാനമുള്ളൂ.

ആരമാസംക്രമം കഴിഞ്ഞു. ഭൂതകാല
 ത്തെ മധുരസ്തരണകൾ എന്ന് ഉണർത്തി
 വിട്ടു. എനിക്ക് എന്റെ നാട്ടിൽ പോ
 കാനൊരു മോഹം തോന്നി. ആദ്യം ഞാ
 നത് സ്വയം നിയന്ത്രിച്ചു. പക്ഷെ ഫല
 പ്പെട്ടില്ല. ഒടുവിൽ ഒരു ദിവസം ഞാൻ
 നാട്ടിലേക്ക് തിരിച്ചു.

ഞാൻ വന്നു. ഞാനും സരോജവും ത
 മ്മിൽ പരിചയമായ നാട്ടിൽ വന്നുചേ
 ന്നു. ഈശ്വര! അവളെ ഒരു നോക്കെ
 ക്കിലും കാണാൻ സാധിച്ചെങ്കിൽ! എ
 ന്നു ഞാൻ അകമലിഞ്ഞു പ്രാർത്ഥിച്ചു.

ഒരു മാസത്തേക്ക് ഞാനൊരു വീടു
 വാടകക്കെടുത്തു. ഒരു വലിയ മാളികയാ
 യിരുന്നു അത്. അതേകാമ്പഴങ്ങളിൽ ത
 ന്നെ വേറൊരു കൊച്ചുക്കുടിലും ഉണ്ടായി
 രുന്നു.

ഉച്ചക്ക് ഒരു മണിയായിരിക്കും. മുപ്പി
 ണ്ണത്തിനാൽ രണ്ടു കീർത്തനം വായിക്കാ
 മെന്ന് വിചാരിച്ച് ഞാൻ വീണ കൈ
 യിലെടുത്തു. അതേ സമയത്തു വേറൊരു
 വീണാനിനദം എന്റെ ശ്രവണപടക്കു
 ലിൽ പതിഞ്ഞു. ആ ഗാനമാധുരിയിൽ,
 ഞാൻ സർവ്വം മറന്ന് ലീനചിത്തനായി
 രുന്നുപോയി. സാവധാനത്തിൽ ഞാൻ
 ഏഴനേറു ജനലിനുകൂടെ വെളിയി
 ലേക്കു നോക്കി. കൊച്ചു വീട്ടിൽ നിന്നാ
 ണ് ആ ഗാനമൃതം പ്രവഹിച്ചതെന്നു

കണ്ടപ്പോൾ എനിക്ക് വളരെ അതിശ
 യം തോന്നി. ഒന്നരണ്ടു നിമിഷങ്ങൾ ക
 ഴിഞ്ഞപ്പോൾ വീണസ്വരത്തോടൊരുമി
 ച്ച് ഒരു മൂഢവായ ശബ്ദവും കിളുന്ന്പൊ
 ണ്ണി. കോകിലഗാനം തന്നെ ആയിര
 ന്നു അത്. ആ ശബ്ദം കേട്ടയുടൻ എനി
 ക്കു രോമാഞ്ചമുളവാവി.

അതെ-എന്റെ സരോജത്തിന്റെ മ
 ധുരശബ്ദമായിരുന്നു അത്. പക്ഷെ ഈ
 നീലയിൽവരാൻ കാരണമില്ലല്ലോ. എ
 നിക്ക് ഒരു വിദ്വാന്തി നേരിട്ടു. രാധി
 തിയിൽ ഞാൻ മുറിയിൽ നിന്ന് പുറത്തി
 റങ്ങി, ആ ചെറിയ ഭവനത്തെ ലക്ഷ്യ
 മാക്കി ഭൂതഗതിയിൽ നടന്നു.

ഞാൻ കണ്ടു. ആശങ്കയാൽ ഞാൻ
 സർപ്പാംഗം വിയർത്തുപോയി. അത് അ
 വരതന്നെ ആയിരുന്നു. എന്റെ പ്രിയ
 പ്പെട്ട സരോജ! മുഖിൽ അലങ്കരിച്ച്
 വച്ചിരുന്ന ഭദ്രവിയുടെ ചിത്രത്തിനെതി
 രെ, ധ്യാനനിമഗ്നയായി, പരിസരം മറ
 ന്നിരുന്നു അവൾ മധുരമായി ഗാനം
 ചെയ്തുകയായിരുന്നു. അടുച്ചിരുന്ന ആ
 കണ്ഠപോളകൾക്കിടയിലൂടെ പ്രവഹി
 ച്ചിരുന്ന ബാഷ്പപൂരം അവളുടെ കപോ
 ലങ്ങളിലൂടെ, മടിയിൽ വീണുകൊണ്ടി
 രുന്നു. പതറുന്ന സ്വരത്തിൽ, മൂഢവായി
 ഞാൻ വിളിച്ചു: “സരോജ”.

അവൾ തിരിഞ്ഞുനോക്കി. അൽഭുത
 വും ആനന്ദവും ആ മുഖമണ്ഡലത്തിൽ
 തന്തിക്കളിച്ചു. “അങ്ങ — ഇവിടെ — എ
 ണ്ടിനെ —” എന്നവൾ വിക്കി വിക്കി
 ചോദിച്ചു.

“അതു പറയാം—ഭവതി ഈ വിധ
 ത്തിൽ ആകാൻ കാരണം—” എന്ന്
 ഞാൻ ചോദിച്ചു.

“എല്ലാം വിധി!—അഹന്റെ വ്യവസായശാലയുടേതും നിമിത്തം പൂട്ടേണ്ടതായി വന്നു. പണസംബന്ധമായ ഇടപാടുകാരെ തൂക്കിപ്പെടുത്താനായി ബാക്കി സ്വത്തുക്കളെല്ലാം വില്പിക്കേണ്ടതായും വന്നുചേർന്നു. എല്ലാം കണ്ണടച്ചു തുറക്കുന്നതിനു മുൻപു കഴിഞ്ഞു. ഞങ്ങൾ ഈ നീലയിലുമായി—” ഒരു നെടുവീപ്പോടെ അവർ പറഞ്ഞു.

“അപ്പോൾ ഭവതിയുടെ ഭർത്താവ്—” ശങ്കരയോടെ ഞാൻ ചോദിച്ചു.

“വിവാഹം നടന്നില്ല. അതിനു മുൻപാണിതെല്ലാം സംഭവിച്ചത്. അതിനാൽ അവർ മാറിക്കളഞ്ഞു.”

എന്റെ ഏതൊരു ആനന്ദത്താൽ അതിവേഗം തുടിച്ചു—” ഓമനേ!—ഇനിയെങ്കിലും ദൈവാനുമെ ഒന്നു ചേർക്കുമോ?”

“തീർച്ചയായും—” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ഒരാൾ അവിടെ വന്നു. ബാബു തന്നെ. പക്ഷെ അന്നത്തേതിൽ നിന്ന് എന്തൊരു വ്യത്യാസം!—“ഗോപി! എനിക്കു മാപ്പുതരു—ധനപ്രമത്തത്വയാലുള്ള അഹങ്കാരത്തിനു തക്കശിക്ഷ എനിക്കു ലഭിച്ചു. പ്രിയപ്പെട്ട മകളേ!—നീയും ഈ അഹന്റെ കുറ്റത്തെ ക്ഷമിക്കണം!—”

ആ ഗംഭീരാശയൻ പൊട്ടിക്കരഞ്ഞു പോയി—

കേൾ ബന്ധ (ഹെയർ ഓയിൽ)

ഏറ്റുമുട്ടിയ വാസനയോടുകൂടിയ ഈ ഹെയർ ഓയിൽ മുടികൊഴിച്ചിരിക്കുന്നിടത്തും നിറഞ്ഞിട്ടു മുടിക്കു നല്ല കറുത്തനിറത്തേയും ശിരസ്സാരോഗ്യത്തേയും പ്രദാനം ചെയ്യുന്നു. കൂടാതെ ആയുർവ്വേദ വിധിപ്രകാരമുള്ള എല്ലാ രോഗങ്ങളും മിതമായവിലായും ഇവിടെ വില്പിക്കുന്നു.

മാനേജർ, മടക്കക്കുഴി വൈദ്യശാല, —കാഞ്ഞിരപ്പള്ളി

FOR THE BEST
BATTERIES
RE-CHARGING & REPAIRING
OF BATTERIES
K. C. RAMAN & SONS
KOTTAYAM.

FOR REWINDING
ALL ARMATURES
& DYNAMO REPAIRING
K. C. RAMAN & SONS
KOTTAYAM.

മധുവിധു

(മിസ് തങ്കമ്മവർഗ്ഗീസ്)

“രാധേ, രാധേ! നമുക്കു നല്ലകാലം തുടങ്ങിപ്പോയി. ഇനിയും എന്റെ അനുജത്തിക്ക് വളരെ കഷ്ടപ്പെടേണ്ടിവരികയില്ല. മാനേജർ എന്റെ ശമ്പളം അൻപതുരൂപികയായി വർദ്ധിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ഒരു കപ്പ് ചുട്ടചായ വേഗം തുതു.” മധുവൻനായർ കോട്ടിച്ചിടാനായി തന്റെ മുറിയിലേക്കുപോയി. രാധ നിന്നിമേഷം അയാളെ നോക്കിക്കൊണ്ട് നിവികാരയായിരുന്നു. സഹോദരന്റെ ശമ്പളക്കുടുതൽ കാര്യം കേട്ടിട്ട് അവർക്കു യാതൊരു സന്തോഷവും തോന്നിയില്ല. പ്രത്യുത, എന്തോ ദരസുഖമാണ് അവളുടെ മുഖത്ത് പ്രത്യക്ഷമായത്. മധുവൻനായർ തിരിച്ചുവന്ന് അവളുടെ സമീപമിരുന്നു. അവൾ ഫ്ലാസ്കിൽ തയാറാക്കിവെച്ചിരുന്ന ചായ ഒഴിച്ച് മേശപ്പുറത്തുവെച്ചു. കപ്പ് കയ്യിലെടുത്തുകൊണ്ട് അയാൾ ചോദിച്ചു. “അനുജത്തി! നിനക്കു സഖമില്ലേ? മുഖമെന്തേ ഇന്നുവാടി ഇരിക്കുന്നത്? എന്റെ അനുജത്തിയുടെ ചന്ദ്രസമനം പ്രസന്നമായിരിക്കുന്നു മുഖത്ത് ഒരു കാർമോലമരായ കാണുന്നതെന്തുകൊണ്ട്? എന്റെ ഉദ്യോഗക്കയറ്റക്കാര്യം കേൾക്കുമ്പോൾ നീ സന്തോഷിക്കുമെന്നല്ലേ ഞാൻ കരുതിയിരുന്നത്.”

“ചേട്ടാ!” രാധ മെല്ലെ ഒന്നു വിളിച്ചു. മധുവൻനായർ തല ഉയർത്തിനോക്കി. “ചേട്ടാ, ആ മാനേജരുടെ കൃപാദൃഷ്ടി

ഇന്ത്യയിലെ മേട്ടനിൽ അധികമായി പതിയുന്നതെന്തുകൊണ്ടാണ് എന്നറിയുന്നില്ല. ഏതെങ്കിലും ദുരവസ്ഥ വന്നുപോന്നേക്കാമോ എന്നാണെന്നിരിക്കേയും. അയാൾ നല്ല മനുഷ്യനാണോ എന്നും എനിക്കു സംശയം തോന്നുന്നുണ്ട്” രാധ പറഞ്ഞു.

“അനിയത്തി, നിന്റെ സംശയം അസ്ഥാനത്തിലാണ്. അദ്ദേഹം വളരെ നല്ലയാളാണ്. ചെറുപ്പമാണെങ്കിലും നല്ല പാകത വന്നമനുസാണ്. നീ ചെറുതെ ശരിക്കുകയാണ്. ഒന്നാലോചിച്ചുനോക്കൂ. ബി. എ. ഫസ്റ്റ് ക്ലാസിൽ പാസായിട്ട് ഒരു ഉദ്യോഗത്തിന് അലഞ്ഞു നടന്നിട്ട് ഒരുത്തരും തരാനില്ലായിരുന്നു. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ദയവിലായിരുന്നെങ്കിൽ നാം കഷ്ടപ്പെടുമായിരുന്നു. മാതാപിതാക്കളോ ബന്ധുക്കളോ ധനമോ ഇല്ലാത്ത നമ്മുടെ ഏകബന്ധു അദ്ദേഹമാണ്. അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ച് അന്യായമായി ചിന്തിച്ചാൽ കൂടി പാപമുണ്ട്.”

“അങ്ങനെയായിരിക്കാം, എന്റെ തെറ്റിലാരണയായിരിക്കാം. എന്തോ; ചേട്ടൻ ഓഫീസിലായിരിക്കുമെന്നറിയുമായിരുന്നാലും കൂടി ചിലപ്പോൾ അദ്ദേഹം കാർനിത്തി ഹാൻഡ്, അടിക്കും. ഞാൻ വെളിയിൽ ചെല്ലുമ്പോൾ മി. മധുവൻനായരുണ്ടോ എന്നു ചോദിക്കും: ‘ഇല്ല, എന്നു ഞാൻ പറയുമ്പോൾ പുഞ്ചിരിയെങ്കിലും കാണുമ്പോൾ. ഇതൊക്കെയാണെന്നിരിക്കു പിടിക്കാത്തതു.”

“ഓഹോ! ഇതാണോ കാര്യം? അദ്ദേഹം അങ്ങനെയൊന്നു ചോദിച്ചുപോയാൽ; അഥവാ കണ്ടുപോയാൽ എന്തുഭോഷം വരാനാണ്. വല്ലതും അത്യാവശ്യമുണ്ടോ

യിട്ടായിരിക്കാം തിരക്കുന്നത്. ആകട്ടെ അടുത്തമാസം മുതൽ ഒരു പ്യൂണിനെ വെച്ചുകൂടാം. അപ്പോൾ എന്റെ അനുജത്തിക്കു സഹായമാകും.”

മാധവൻ നായരുടെ സ്വദേശം കൊച്ചിയാണ്. മാതാപിതാക്കളുടെ മരണവും ധനാഭാവവും അദ്ദേഹത്തെ ഏകദേശം ഒരു വർഷത്തോളം വല്ലാതെ കഷ്ടപ്പെടുത്തി. ഈ ലോകത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനുള്ള ഏക ബന്ധു ഇളയസഹോദരിയായ രാധയാണ്. അവൾ നല്ല അഴകുള്ള യുവതിയാണ്. മരിക്കലേപ്പോലെയൊന്നു വിധമായ നൈരാശ്യവും ദുഃഖവും ഉണ്ടാകരുതെന്നു കരുതി അവൾ ഗൃഹഭരണ സംബന്ധമായ യാതൊരു ക്ലേശങ്ങളും അദ്ദേഹത്തെ അറിയിച്ചിരുന്നില്ല. സദാ പ്രസന്നവദനയായി പെരുമാറിയിരുന്നു. മൂന്നു മാസമെ ആയിട്ടുള്ള മി. നായർക്ക് എറണാകുളത്തുള്ള ഈ ഫാക്ടറിയിൽ ജോലികിട്ടിയിട്ടു്. മൂപ്പതു തുറപ്പു ശമ്പളം കൊണ്ട് ആ സഹോദരിസഹോദരന്മാർ സംതൃപ്തിയോടും സന്തോഷത്തോടും കൂടെ ജീവിതം കഴിച്ചു. മാനേജർ മി. ശങ്കരമേനോൻ ഒരു നല്ല മനുഷ്യനാണ്. മൂപ്പതു മൂപ്പത്തഞ്ചുവരസു പ്രായമായെങ്കിലും ഇപ്പോഴും അവിവാഹിതനാണ്; കാരണമുണ്ട്, നല്ല ശമ്പളമുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന് മാധവൻനായരുടെ ശോകകഥ കേട്ടപ്പോൾ ദയവുതോന്നി. ആ ദയവിന്റെ ഫലമായിട്ടാണ് മാധവൻനായർക്കുദ്യോഗം കിട്ടിയതു്.

മാനേജർ രാവിലെയും വൈകിട്ടും ബംഗ്ലാവിലേക്കും, ഫാക്ടറിയിലേക്കും പോകുന്നതും വരുന്നതും മാധവൻനായ

രുടെ കൊച്ചു വാടകക്കുട്ടിടത്തിന്റെ മുമ്പിൽ കൂടെയാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണുകൾ ഒരു ദിവസം വൈകിട്ടു്, കളിച്ച് വെള്ളമാറി, കാൽമുട്ടുകൾ വരെ കിടക്കുന്ന അഴിഞ്ഞ തലമുടിയുമായി വരുന്നതിൽ തുണും ചാരിനിൽക്കുന്ന രാധയിൽ പതിഞ്ഞു. അന്നുമുതൽ ആ യുവതിയെ കാണുന്നതിനും എന്തെങ്കിലും സംസാരിക്കുന്നതിനും ജിജ്ഞാസ തോന്നിത്തുടങ്ങി.

ഉദ്യോഗക്കയറ്റം കിട്ടിയ ദിവസം മാധവൻ നായരുടെ സന്തോഷത്തിനും ഉല്ലാസത്തിനും അതിരില്ലായിരുന്നു. സിനിമക്കുപോകാൻ അയാൾ രാധയെ നിർബന്ധിച്ചു. അവൾക്കു നിർബന്ധത്തിനു വഴിപ്പെട്ടേണ്ടിവന്നു. തയ്യാറായി വെളിയിൽ ഇറങ്ങിയപ്പോൾ ഒരു കാർ വരുന്നതു കണ്ടു് അവർ റോഡുകിലേക്കുല്ലം മാറിനിന്നു. കാറ് വന്നുനിന്നു. “ഹലോ! മി. നായർ; എവിടെക്കോ?”

“സിനിമയ്ക്കു്.”

“ഗുഡ് ഞാനും അതിനനുരണ. നിങ്ങൾ നടന്നുപോയാൽ ലേഠറാകും. കയറിക്കോളു. നമുക്ക് ഒന്നിച്ചു് പോയ്ക്കൂടാം.” മാനേജർ കാർ തുറന്നു.

മി. നായർ രാധയെ ഭോഷി. അവൾ മുഖഭാവത്താൽ അതൃപ്തി പ്രദർശിപ്പിച്ചു.

“എന്താ മിസ് രാധാ ദേവിക്ക് വല്ല വിരോധവുമുണ്ടോ? കയറണം. നേരമാകുന്നു.”

മി: നായർക്ക് മാനേജർക്കേതത്തിന്റെ ക്ഷണം നിരസിക്കാനുള്ള ധൈര്യമില്ലായിരുന്നു.

“കയറ രാധേ” അയാൾ മെല്ലെ പറ

ഞ്ഞു. അവർ അനുസരിച്ചു. കാർ പാഞ്ഞു. മാനേജർ ഹോട്ടലിൽനിന്നു ഡ്രൈവർ മൂന്നു ഫസ്റ്റ് ക്ലാസ് ടിക്കറ്റുകൾ വാങ്ങി. മാധവൻനായർ കൂടുകൂടെ രാധയുടെ മുഖത്തേക്ക് നോക്കിയിരുന്നു. അവർ യാത്രാനന്ദം സംസാരിച്ചിട്ടു. മാനേജർ പല കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചും സരസമായി, ഫലിതമയമായി സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. രാധയ്ക്ക് അദ്ദേഹത്തോടു തോന്നിയിരുന്നവെല്ലാവും കറഞ്ഞുതുടങ്ങി. ഇന്റർവെൽ ആയി മാധവൻനായർ സിഗ്നൽ വാങ്ങാനായി വെളിയിലേക്കു പോയി. അല്പം ദൂരെ ഇരുന്നിരുന്ന മാനേജർ രാധയെ നോക്കി. അവളും നോക്കി; പെട്ടെന്ന് തലകനിച്ചു. “രാധേ! വെറും കണ്ണടി, ആകരുതെ മനുഷ്യരെ കണ്ടാൽ ഇത്ര ഭയമോ?” മാനേജർ ചോദിച്ചു. രാധ ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല; അവർ പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി അദ്ദേഹത്തെ ഒന്നു നോക്കി. അദ്ദേഹത്തിന് തൃപ്തിയായി.

സിനിമാ അവസാനിച്ചു. എല്ലാവരും കാറിൽ കയറി. പുറകിലത്തെ സീറ്റിൽ നടക്കു മാധവൻനായരും രണ്ടു സൈഡിലും രാധയും മാനേജരും ഇരുന്നു. സീറ്റിൽനിന്നു പുറകിൽ വെച്ചിരുന്ന രാധയുടെ കൈ മാനേജരുടെ കയ്യിൽ ഒന്നുമുണ്ട്. അവർ ഭയത്തോടെ കൈവലിച്ചെടുത്തു.

വീട്ടിലെത്തി ഉണക്കുകഴിക്കാനിരുന്നപ്പോൾ മാധവൻനായർ മാനേജരുടെ ഗുണഗണങ്ങൾ പ്രശ്നിക്കാൻ തുടങ്ങി; ഇപ്പാവശ്യം തന്റെ സഹോദരി വന്ദനാസമുദയത്തിലല്ലേ എന്നു ആന്തരാസന്തോഷിച്ചു. ആ രാത്രി രാധയ്ക്ക് ശരിയായ ഉറക്കം വന്നില്ല. അവർ സ്ത്രീ

സഹജമായ വിവിധ ചിന്തകൾക്കധീനയായിക്കിടന്നു.

ഇപ്പോൾ മാനേജരെ കാണുന്നതിലോ സംസാരിക്കുന്നതിലോ രാധയ്ക്കു വിരോധമില്ല; നേരെമറിച്ച് ആഗ്രഹം തോന്നിത്തുടങ്ങി.

“അനിയത്തി നാളെ മുതൽ എനിക്കു നൈററ് ഡ്യൂട്ടികൂടി നോക്കേണ്ടിവരും. നിനക്കു തനിച്ചു പേടിയുണ്ടെങ്കിൽ ഒരു വേലക്കാരനെക്കൂടെ ആക്കും” മാധവൻനായർ പറഞ്ഞു.

“വേണ്ട ചേട്ടാ. ഈ ക്ഷാമം പിടിച്ചു കാലത്തു് ഒരാളിനുകൂടി ചെലവുനേപിക്കുന്നതെന്തിനു് എനിക്കൊരു പേടിയുമില്ല” രാധ മറുപടി പറഞ്ഞു.

മാനേജരുടെ പ്രേമപാശത്തിൽ സാധു രാധ കുരുങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രതിജ്ഞകളും, തേൻമൊഴികളും, പ്രേമപ്രകടനങ്ങളും ആ സാധു യുവതിയെ പാട്ടിലാക്കാൻ പര്യാപ്തമായിരുന്നു. അവളെ അല്ലാതെ വേറൊരു യുവതിയെ അദ്ദേഹം സ്വപ്നം കാണുകകൂടി ഇല്ല എന്ന് എത്രയോ പ്രാവശ്യം കൈയ്യടിച്ചുകഴിഞ്ഞു. മാധവൻനായരുടെ നൈററ് ഡ്യൂട്ടി ഫാക്ടറിയിലും, മാനേജരുടെ നൈററ് ഡ്യൂട്ടി രാധാഭവനത്തിലുമായിരുന്നു.

മാനം അഞ്ചുകഴിഞ്ഞു. രാധയ്ക്കു പുറത്തുവരികാതിരിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലെന്നുള്ള ഓലയും വന്നുചേർന്നു. മാനേജർ അറിഞ്ഞു; അല്പം പരിഭ്രമിച്ചു; പക്ഷേ സമാധാനപ്പെട്ടു. ജോലിയെ ശരണം എന്നു പറഞ്ഞു. നടക്കുന്ന സാധു മാധവൻനായർക്കുണ്ടോ സ്ത്രീകളുടെ പാരവശ്യത്തിന്റെയും ക്ഷീണത്തിന്റെയും കാര

ണം മനസ്സിലാക്കുന്നു!

“ഇന്നെന്താ ചേട്ടാ താമസിച്ചുപോയതു്. ചായ ആറിത്തണുത്തു പോരും തണുത്തു കാണുമല്ലോ”—രാധചോദിച്ചു. “ചായ ആറിക്കോട്ടെ, ഇന്ന് ഒരു വലിയ ചായസൽക്കാരം കഴിഞ്ഞുവരികയാണ്. മാനേജരഭേദത്തിന്റെ വീട്ടിൽ തിരുവനന്തപുരത്തു കാർ ചിലർ വന്നിരിക്കുന്നു.”

“വിശേഷിച്ചു?”

“ജാതകം മാറാൻ. പെൺകുട്ടി ബി. ഏക്കാരിയാണ്. ഫോട്ടോ കണ്ടു; തരക്കേടില്ല. അഭേദത്തിനും പിടിച്ചു.”

“അല്ലാ രാധേ! നിനക്കെന്തുപറ്റി?” അയാൾ ചാടി എഴുന്നേറ്റു ബോധംകെട്ടു് താഴെവീണ അനുജത്തിയെ എടുത്തു് കുട്ടിലിൽ കിടത്തി, മുഖത്തു വെള്ളംതളിച്ചു. അല്പസമയം കഴിഞ്ഞു് അവൾ കണുത്തുന്നു.

“അനിജത്തി, നിനക്കെന്തുപറ്റി?”

“എന്തേ! ചേട്ടാ എന്തോട് ക്ഷമിക്കണം. ഞാൻ ചേട്ടനെ വഞ്ചിച്ചു, അപമാന പാത്രമാക്കി. ഞാൻ മഹാപാപിയാണ് ദൈവശിക്ഷയാണിതു്. ജോഷ്വാ! കൃതഘ്നനായ എന്റെ-വിരഹത്തിൽ അവിട്ടുനു ടുഃഖിക്കരുതെ. ഞാൻ മരിക്കും” അവൾ പുലമ്പി; കണ്ണുനീർതുകി. ബോധക്കേടിൽ അസംബന്ധം പുലമ്പുകയാണെന്നു് കരുതി മാധവൻ നായർ പറഞ്ഞു. “കേന്തേ! നിനക്കെന്തോ സുഖക്കേടാണ്. സമാധാനമായി കിടന്നുറങ്ങൂ. രാവിലെ ഡാക്ടറെ വിളിച്ചുകൊണ്ടുവരാം. അയാൾ അനുജത്തിയെ കമ്പിളി എടുത്തു പതപ്പിച്ചിട്ടു് രന്നത്താൻ വിളമ്പി ഉഴണുകഴിച്ചു.

“രാധേ! ക്ഷീണം മാറിയില്ലേ?” എന്നു ചോദിച്ചുകൊണ്ടു് രാവിലെ മാധവൻ നായർ മുറിയിൽ പ്രവേശിച്ചു. രാധയെ കണ്ടില്ല. ഉറക്കെ വിളിച്ചു; പ്രതിധ്വനിയുമുറികളിൽ മുഴങ്ങി. അയാൾ പരിഭ്രാന്തനായി. തലേദിവസം അവൾ പറഞ്ഞ വാക്കുകൾ ഓർത്തു. ടുഃഖവും പരിഭ്രമവും അസ്വസ്ഥനാക്കി” എന്റെ രാധേ! നീ എന്നെ ഏകാകിയായി ഈ ലോകത്തിൽ തള്ളിയിട്ടു് എവിടെപ്പോയി മരഞ്ഞു? അയാൾ അവളുടെ മെത്തയിൽ കമന്നു കിടന്നു പൊട്ടിക്കരഞ്ഞു. “എന്റെ ഏതൊരു പ്രവർത്തിയാണു് നിന്നെതിരോളുതയാക്കാൻ കാരണം?” അയാൾ പുലമ്പി.

= = =

ആറുമാസം കഴിഞ്ഞു. മാനേജർ തന്റെ നവവധുവുമായി, അവളുടെ ആഗ്രഹപ്രകാരം ‘മധുവിധു, കൊണ്ടാടാൻ കന്യാകുമാരിയിലേക്കു യാത്രയായി. അഭേദത്തിന്റെ കന്യാകുമാരിയിലേക്കുള്ള യാത്രാവിവരം തിരുവനന്തപുരം വാർത്തകളുടെ കൂട്ടത്തിൽ പത്രത്തിൽ സ്ഥലം പിടിച്ചിരുന്നു; എന്തെന്നാൽ തിരുവനന്തപുരത്തെ ഒരു ഗസറ്റായ് ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ പുത്രി ഇന്ദിരാദേവി ബി. എ. യാണ് അഭേദത്തിന്റെ പത്നി. റി. ബി. യിലെ ഒരു മുറിയിൽ മാനേജരും ഭാര്യയും നിദ്രാവിഹീനരായി സംഭാഷണം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. മാനേജർ പറഞ്ഞു—ഇല്ല! വാസ്തവത്തിൽ നിനക്കു യോജിച്ചു പേരാണിതു്. എന്റെ ഭാര്യയുടെ സൗന്ദര്യം കണ്ടാൽ ചന്ദ്രനും ലജ്ജിക്കും. ഞാൻ ഈ ജന്മം ഒരു സ്ത്രീയെ സ്തുതിക്കുകയോ വിവാഹം ചെയ്തുകൊണ്ടുവരില്ലെന്നു നിശ്ചയിച്ചിരുന്നതും

൯. ആ ഫോട്ടോയിൽ ഈ മുഖം കണ്ടപ്പോൾ ആ നിശ്ചയമെല്ലാം തെറ്റി. അയാൾ ആവേശപൂർവ്വം അവളെ ആലിംഗനം ചെയ്തു.

“ദുഷ്ടാ! ക്രൂരലിപ്താതെ കള്ളം പറയുന്ന നിന്റെ നാക്ക് താണുപോകും. ഉതുപോലെ എത്ര കപടനാടകം ആടിയാൽ, മധുവിയ കഴിഞ്ഞാൽ നിന്റെ ജീവിതം അവസാനിക്കും. നീ സ്വർഗ്ഗിക്കാത്ത; ഇതുപോലെ ആലിംഗനം ചെയ്യാത്ത ഒരു ശരീരം നാളെ തിരമാലയിൽ കളിക്കുന്നതു കാണാം. പത്തുമാസം മുൻപ് നീ ഇതുപോലെ ‘മധുവിയ, കൊണ്ടാടിയ ഫലമാണിത്. ഇതിന്റെ അവകാശി നീ തന്നെ.” കരക് തല്ലിതുറന്നു അകത്തു പ്ര

വേശിച്ച ആ സ്ത്രീ ശ്വാസം നിർത്താതെ പറഞ്ഞു.”

“ആത്, രാധയോ!” മാനേജരുടെ ശരീരം ഭയത്താൽ വിറച്ചു.

“അതെ രാധതന്നെ നിന്നാൽ വഞ്ചിതയായ രാധ.” അവർ തുണിയിൽ പൊതിഞ്ഞ ഒരു സാധനത്തെ മെത്തയിലേക്ക് വലിച്ചെറിഞ്ഞിട്ട് ഓടി അന്ധകാരത്തിൽ മറഞ്ഞു. മാനേജർ നിന്ന നില്പിൽനിന്നു. ഇന്ദിര ഭയത്തോടെ കട്ടിലേക്കും, ഭർത്താവിനേയും മാറിമാറിനോക്കി. ഒരു പിഞ്ചുപൈതൽ കാലംകയും ഇട്ടടിച്ച് ‘മാ. മാ, എന്ന് കരച്ചിൽ തുടങ്ങി.

സഭാനന്ദ വൈദ്യശാല

H. O. സഭാനന്ദപുരം, കൊട്ടാരക്കര

ശാഖകൾ: കൊട്ടാരക്കര, കോട്ടയം, കണ്ടർ, കീഴേശവൽപ്പടി, നാദരശൻകോട്ട. ബ്രഹ്മശ്രീ സഭാനന്ദസ്വാമി സന്നിധാനത്തിൽ നിന്നും ഹർവ്വം-ൽ സ്ഥാപിച്ചത്.

ബ്രിട്ടീഷ് സ്വാമി ആത്മാനന്ദഭാരതി തൃപ്പാലങ്ങാട്ടു മേൽനോട്ടത്തിൽ ആശ്വാസം സംസ്കരിക്കപ്പെട്ടവരും. ഒരു ലിമിറ്റഡ് കമ്പനി (S. A. M. S. Ltd) യാൽ നടത്തപ്പെട്ടവരുന്ന ഏക വൈദ്യസ്ഥാപനം. സംസ്കൃതശാസ്ത്രങ്ങൾക്ക് പുറമേ അങ്ങാടിമരുന്നുകൾ, മേൽമരുന്നുകൾ, ശുദ്ധമായ എണ്ണ, നെയ്യ് തുടങ്ങിയവയും ഉത്തമമായ രീതിയിൽ സംഭരിച്ചു വിതരണം ചെയ്തുവരുന്നു. ചികിത്സയ്ക്കായി ഹെൽത്ത് ഹോസ്പിറ്റൽ (ആശുപത്രിയിൽ) വരുന്നവർക്ക് താമസിക്കാൻ സൗകര്യം നൽകുന്നതാണ്. കത്തുമൂലം രോഗവിവരം അറിയിക്കുന്നവർക്ക് മരുന്നിനെക്കുറിച്ച് യഥാകാലം മറുപടി അയയ്ക്കും.

The S. A. M. S. Ltd. സഭാനന്ദപുരം, കൊട്ടാരക്കര.

ഗൃഹകാര്യോപദേശം

ഭർത്താവിനോടു്

നിങ്ങൾ ഭാര്യയേ നേരത്തെ അറിയിക്കാതെ ഒരു സ്നേഹിതനെക്കൂടി ആഹാരം കഴിക്കാൻ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരരുത്. അതു് അവരേ നിങ്ങൾ അകാരണമായി ലജ്ജിപ്പിക്കുകയാണ്.

അതിഥികളുടെ മുഖിൽവെച്ച് ഭാര്യയേ നിങ്ങൾ പരിഹസിക്കരുതു്. അതിഥിയേ വിനോദിപ്പിക്കാനാണ് നിങ്ങൾ അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതെങ്കിലും ഭാര്യയുടെ അഭിമാനത്തിന് അതുകൊണ്ടു നിങ്ങൾ ക്ഷതമുണ്ടാക്കുകയാണ്.

പരിചാരകുറുപ്പുണ്ടാക്കേണ്ടതു് വീട്ടുകാരും മുഴുവൻ ചെയ്തിട്ടിട്ടു് ഭാര്യയേ നിങ്ങൾ അലസത ശീലിപ്പിക്കരുതു്. അതു് അവരുടെ ശരീരത്തെ സ്ഥൂലിപ്പിക്കയും രക്തസ്രവിക്കുവാനും ചെയ്യും.

നിങ്ങൾ ജോലികഴിഞ്ഞു ഗൃഹത്തിൽ വന്നാൽ വെരുതുക. കൂട്ടിനുള്ളിൽ ഓടി നടക്കുന്നതുപോലെ ഗൃഹത്തിനുള്ളിൽ ഓടി നടക്കരുതു്. അതു നിങ്ങളുടെ ഗൗരവത്തേക്കുറയ്ക്കും. ഒരിടത്തടങ്ങിയിരുന്നു വിശ്രമവേളയ്ക്കു പറ്റിയ പ്രവൃത്തി വല്ലതും ചെയ്യുക.

ശ്രമത്താൽ ചോന്നുപോയ ശക്തിയേ വിശ്രമിച്ചു വീണ്ടെടുക്കാനായി വീട്ടിനുള്ളിൽ നിങ്ങൾക്കു് ഒരു പ്രത്യേക സ്ഥലം ഉണ്ടായിരിക്കണം.

ആരോടും വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്നതു സൂക്ഷിച്ചു വേണം. നിസ്സാരകാര്യമായാലും ഭാര്യയോടു് ഒരിക്കലും വാഗ്ദാനം ചെയ്യരുതു്.

സാമുദായികമായ ഉത്സവദിനങ്ങളിൽ

ഭാര്യയ്ക്കു വസ്ത്രം മുതലായതു വർത്തിക്കേണ്ടുന്ന നടപടി ആ സമയത്തുതന്നെ ചെയ്തേക്കാം.

വസ്ത്രധാരണകാര്യങ്ങളിലും ക്ഷേമാദി ശുചിത്വവിഷയങ്ങളിലും നിങ്ങൾ അലസനായി നടക്കരുതു്. ഭർത്താവു് ഒരു മധ്യവയസ്കനാണെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തെ ഒരു യുവാവിനേപോലെ കാണാനാണ് ഭാര്യ ആഗ്രഹിക്കുന്നതു്.

ഭാര്യയോടു്

ഗൗരവരമായ ജോലികളിൽ ഏല്പിയിരിക്കുന്ന നിങ്ങളുടെ ഭർത്താവിന്റെ മുറിയിൽ കൂടെക്കൂടെക്കൂടണമെന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശ്രദ്ധയേ നിങ്ങൾ ശിഥിലമാക്കരുതു്. അതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിയേ വർദ്ധിപ്പിക്കും.

ഗൃഹോപകരണങ്ങൾ അനിയന്ത്രിതമായിരിക്കാൻ ഇടയാക്കരുതു്. നിങ്ങളുടെ ഭർത്താവു് അതു കാണുമ്പോൾ ഗൃഹനായികയുടെ അശ്രദ്ധയേപ്പറ്റി ചിന്തിക്കാറിടയാകും.

മലിനവസ്ത്രങ്ങൾ അതു ശേഖരിക്കാനുള്ള സ്ഥാനത്തു തന്നെ സൂക്ഷിക്കണം. അഴക്ക തുണികൾ വീട്ടിൽ അങ്ങിങ്ങായി ഇട്ടിരിക്കുന്നതു നിങ്ങളുടെ ഭർത്താവിനു് രീരെ ഇഷ്ടമില്ലാത്ത ഒരു സംഗതിയാണ്.

നിങ്ങളുടെ അടുക്കളക്കാര്യങ്ങൾ മുഴുവൻ വേലക്കാരോ ഏൽപ്പിച്ചിട്ടിരിക്കുകയരുതു്. അവർ പശുവിൻനെയ്യു് ഒഴിച്ചു് അടുപ്പുകത്തിക്കയും പൽക്കട്ടികൊടുത്തു പുച്ചയേ വെള്ളുകയും ചെയ്യും.

പഴങ്ങളും മധുരവകാർത്ഥങ്ങളും മറ്റും ചീത്തയാകുന്നതുവരെ വെച്ചിരുന്നു കളയരുതു്. നിങ്ങളും ഭർത്താവും കുഞ്ഞുങ്ങൾ

ഈ ഉപയോഗിച്ച കഴിഞ്ഞ ശിഷ്ടമുള്ള
ഉദ്യമനങ്ങൾക്ക് കൊടുക്കുക.

ശിശുക്കളെ ഭർത്താവിന്റെ മുറിയിൽ
എപ്പോഴും കാണ്ടുപാകുന്ന പരിവൃന്ത
പുതപ്പ്. കണ്ടു അടുത്ത് അടുത്തതിന്നു
തിർച്ചയായും സ്നേഹമുണ്ടായിരിക്കാം. പ
ക്ഷേ കണ്ടു അടുത്തുണ്ടായിരിക്കുന്ന
ഉപവിഷ്കൃതം അടുത്തതിനിഷ്ടമാ

യിരിക്കയില്ല.

സമയവ്യയത്തിനും ക്ഷീണത്തിനും
കാരണമാണെന്നു കണ്ടു ഗർഭധാരണ
ത്തെ നിഷേധം ഉപേക്ഷിക്കരുത്. അമ്മ
യായിരിക്കുക എന്നുള്ളതാണ് ഒരു സ്ത്രീ
യുടെ പ്രധാന കർത്തവ്യം.

(അൽഫ്രിഡാൽ)

JAF Sewing Machine Needles.

GOLDEN OPPORUENITY FOR TAILORS.

Use our guarenteed Sewing Machine Needles, Non. 14, 16, & 18

(Special Kniky needles)

K. P. C. Industries,
KOTTAYAM, TRAVANCORE (S.India)

സപരാജ്ഞാർത്ഥം

(കൽക്കട്ടായിൽ റജി: ചെയ്യപ്പെട്ടത്.)

ചുവനപ്രാശം

അജമാം സരസായനം

ആരോഗ്യപുഷ്പമായ ജീവിതസ
ഖത്തെ കാംക്ഷിക്കുന്ന സ്ത്രീപുരുഷ
ന്മാർ ഞങ്ങളുടെ സുപ്രസിദ്ധമായ
“ചുവനപ്രാശം” പരിവായി ശീ
ലിക്കുവിൻ! വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ഏ
റ്റവ്യാഹലപ്രദം. പരീക്ഷിക്കുവിൻ!

ആരോഗ്യത്തെയും ശരീരബലത്തേയും
നിലനിർത്തുവാൻ പ്രത്യേക
സിദ്ധൗഷധം ഇതുതന്നെയാണ്.
പ്രസവരക്ഷയ്ക്കും ഇതിനീതെ യാ
തൊരൗഷധവും ആവശ്യമില്ല.

നിങ്ങളുടെ രോഗവിവരങ്ങൾ വിശദമായി അറിയിക്കുന്നതായാൽ ശാ
സ്ത്രീയമായി ചികിത്സ നിശ്ചയിച്ച ഔഷധങ്ങൾ വി. പി. അയച്ചുതരാവ
ുന്നതാണ്. പുതിയ വില വിവരപ്പട്ടികയ്ക്ക് എഴുതുക.

H. O. ആലവാ.

ബ്രാഞ്ച് എറണാകുളം

സപതന്ത്ര

ജി. ബാലകൃഷ്ണപിള്ള; കൊട്ടാരക്കര.

ഒഴിഞ്ഞ കയ്യോടെയാണു ശങ്കരൻ അന്നു വീട്ടിൽ തിരിച്ചെത്തിയത്. ഒരുകാശുപോലും അവനു കൂലി കിട്ടിയില്ല. അവൻ വളരെ നിർബന്ധിച്ചു. പലതും പറഞ്ഞു. മുതലാളിയുടെ വാക്കിനു യാതൊരു പ്രത്യാസവുമുണ്ടായില്ല. അയാൾ ഒരു സ്ഥിരനിശ്ചയക്കാരനാണ്. ശങ്കരനത്തനല്ലതുപോലറിയാം.

ഭാരതി പടിക്കൽതന്നെ അവനെ കാത്തുനിൽക്കുന്നുണ്ട്. അവൾ ദൂരെവെച്ചുതന്നെ അവനെ പരിശോധിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. അവൻ അടുത്തുവരുംതോറും അവളുടെ മുഖം കൂടുതൽ ഇളുക്കുന്നു. അതു ക്രമേണ ശാപമായിത്തീർന്നു. ശങ്കരൻ അതു വ്യക്തമായി കണ്ടു. അവൻ അതതു ശ്രദ്ധിച്ചില്ല. അതിന്റെ കാരണം അവനറിയാമായിരുന്നു.

“ഇന്നും കൊണ്ടുവന്നില്ലേ?” അക്ഷമയുടെ പര്യവേഷത്തിൽ അവൾ ചോദിച്ചു.

“കൂലികിട്ടിയില്ല” അവൻ സമാധാനം പറഞ്ഞു.

“എന്തിനാ വേലമെ യ്യുന്നത്?” അവൾ വീണ്ടും തുടന്നു. അവൻ യാതൊന്നും ഉത്തരം പറഞ്ഞില്ല. നിർവികാരനെ പോലെ അവൻ മുഖം കുനിച്ചിരുന്നു.

ഭാരതിയുടെ ജീവിതം അവളുടെ നിലയ്ക്കു പ്രത്യേകമാണ്. ഒരു കൂലിക്കാരന്റെ ആദായപരിധിയിൽ കവിഞ്ഞതാണ്. അവൾക്കു ചില പ്രത്യേകതകളുണ്ട്. അവൾ എപ്പോഴും മുക്കുവിടി

ക്കുന്ന ചില ആശങ്കകളുണ്ട്. ജീവിതം അവൾക്കൊരു വിനോദമാണ്. പ്രതിബന്ധങ്ങളെ അവൾ അശേഷം ബഹുമാനിക്കുന്നില്ല. അവൾ പലപ്പോഴും അവളുടെ കടമ വിസ്മരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ചുറ്റുപാടുകളെ വിഗണിച്ചിട്ടുണ്ട്.

അവളുടെ കൂട്ടുകാരെല്ലാം ഉയർന്നിലയിൽ ഉള്ളവരാണ്. അവരുടെ സഹവായം അലർക്കു സന്തോഷമായിരുന്നു. അതൊരഭിമാനമായി അവൾ കരുതുന്നുണ്ട്. വേലമെയ്ക്കാത്ത അവരുടെ ജീവിതം അവൾ അനുഭവിച്ചു. അവരെപ്പോലെ അണിഞ്ഞൊരുങ്ങുവാൻ അവൾ എപ്പോഴും ശ്രമിക്കുന്നുണ്ട്. തലമീകലും പൊട്ടിടീലും അവളുടെ അകൃത്യങ്ങളിൽ ഒന്നാമത്തതാണ്.

ശങ്കരൻ വെറും ഒരു കൂലിക്കാരൻ. എട്ടോ പത്തോ അണ അവനു ഒരു ദിവസം കൂലികിട്ടും. അതുകൊണ്ടാണ് അവിടെ തീപുകയുന്നത്. അവൻ നഗ്നനാകുന്നതു്.

അവളെ കൂടാതെ വേറെ നാലുപേർ കൂടിയുണ്ട് അവന്റെ ആദായത്തിൽ പങ്കുപറ്റുവാൻ. ഒന്നു അവന്റെ അമ്മയാണ്. അവർ ഒരു ദേശാഭിമാനിയായിരുന്നു. അവർക്കുവേണ്ടി ഒരു നല്ലതുക പലപ്പോഴും ചിലവാകുന്നുണ്ട്. മറ്റു മൂന്നും അവന്റെ സഹോദരങ്ങൾ അവർക്കു കയ്യാൾകൂടി കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

ഭാരതിക്കു എന്നും അവന്റെ മുൻപിൽ സമർപ്പിക്കുവാൻ ഓരോ ആവശ്യം

ഉണ്ട്. അതു നേടുന്നതുവരെ അവർക്കു സമാധാനമില്ല. എപ്പോഴും അവനെ അലട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കും. അവന്റെ സമാധാനമൊന്നും അവർ ശ്രദ്ധിക്കുകയില്ല. അങ്ങനെ അവൻ തമ്മിൽ കലഹിക്കാറുണ്ട്. അവർ പരസ്പരം സംസാരിക്കാതെ അനേകം ദിവസങ്ങൾ കടന്നു പോയിട്ടുണ്ട്.

അവർക്കു ഒരു സാരിവേണം. രണ്ടുമാസമായി അവൻ അവധിപറയുന്നു. അവർക്കു വാങ്ങിക്കൊടുക്കണമെന്ന് അവൻ വിചാരിച്ചു. ഒരിക്കൽ അവൻ കടയിൽ അതിനു വില ചോദിക്കുകയായി. ചെൽ. പതിനഞ്ചുപായിൽ ഒരുകാതു കുറയുകയില്ല. കടക്കാരൻ തീർത്തുപറഞ്ഞു. അതുകേട്ടു അവൻ ഒന്നു ഞെട്ടിപ്പോയി. അതു വേണ്ടെന്നു അവൻതന്നെ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയതാണ്.

അവർ ചോദിച്ചു.

“സാധിക്കുകയില്ലേ?”

“ചില കൂടുതലാണ്”

“അതുകൊണ്ട്?”

“അതുകൂടാതെ കഴിയണം”

“ഞാൻ ഏല്പിക്കാം” അല്പം ഗതപത്തിൽ അവർ പറഞ്ഞു.....

ദിവസങ്ങൾ പിന്നെയും കടന്നുപോയി. ശങ്കരൻ അവർക്കിതുവരേയും അതു വാങ്ങിക്കൊടുത്തില്ല. എങ്കിലും അവർ അതേപറ്റി യാതൊന്നും അന്വേഷിക്കാറില്ല. അവർ അതുപേക്ഷിച്ചിരിക്കുകയാണ്. ശങ്കരൻ തീരുമാനിച്ചു...

“ദേ...കണ്ടോ?” ഒരു ദിവസം ഉഴന്നു കഴിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ശങ്കരനോടു അവർ പറഞ്ഞു. ശങ്കരൻമുഖം ഉയർത്തി. തകരപെട്ടിയിൽ നിന്നും ഒരു പൊതിക്കെട്ടു

അവർ വെളിയിലെടുത്തു. അവന്റെ മുൻപിൽവെച്ചു അവർ അതു നീവർക്കുവെന്ന് തുടങ്ങി. അതിൽ അവളാവശ്യപ്പെട്ട സാരിയാണ്. ശങ്കരൻ അതു വ്യക്തമായി കണ്ടു. ഒരുമുനീമിഷം അവൻ സ്നേഹിച്ചിരുന്നുപോയി.

“ഇതെവിടന്നാ?” അവൻ ചോദിച്ചു.

“എന്തിനതറിയണം?” സാഹകാരം അവർ പ്രതിവചിച്ചു.

അന്നു രാത്രി ശങ്കരൻ അശേഷം ഉറക്കമുണ്ടായില്ല. പല വിധ ചിന്തകൾ അവന്റെ ഹൃദയത്തെ മലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അവർക്കിതെങ്ങനെ കിട്ടി? അതിനുള്ള കഴിവു അവർക്കെന്താണ്? അവൻ തന്നെത്താൻ ചോദിച്ചു. അവൻ ഉത്തരം കിട്ടിയില്ല. അയൽപക്കത്തുകൾ ഒരുകാതുപോലും കടം കൊടുക്കാത്തവരാണ് അവർ സ്വന്തമായി ഒരു ജോലിയും ചെയ്യാത്തവരാണ്. അതുമത്രം ശങ്കരനറിയാം.

ഭാരതീയിൽ പല മാറ്റങ്ങൾ കണ്ടുതുടങ്ങി. ശങ്കരൻ എതുപറഞ്ഞാലും അവർ അനുസരിക്കുകയില്ല. അവൻ ശങ്കരിച്ചാൽ അവളും ശങ്കാരിക്കും. അവർ എപ്പോഴും ശങ്കരനെ കുറും പറയാറുണ്ട്. അതിനു പ്രത്യേകകാരണമൊന്നും വേണ്ടാ. ചിലപ്പോഴൊക്കെപട്ടിക്കൽ അവർ എന്തോ പ്രതീക്ഷിച്ചു നീല്ക്കും ഇങ്ങനെയൊരു ശങ്കരന്റെ നിത്യാനുഭവങ്ങളാണ്.

അവർ ദിവസവും ചന്തയിൽപോകും. അതു പലപ്പോഴും യാതൊരു കാരണവും കൂടാതെയാണ്. വീട്ടുകാരെ നീക്കേയിട്ടിട്ടാണ്. അതിന്നു ചില പ്രത്യേകതകളുണ്ട്. അവർ നേരത്തെ കുറിക്കും. കണ്ണിൽ മഷി എഴുതും. അങ്ങനെ

അണിഞ്ഞൊരുങ്ങിയിട്ടാണ്. ആയിരം തവണ കണ്ണാടിയിൽ മുഖം പരിശോധിച്ചിട്ടാണ്. അതെന്തിന്? മടങ്ങിവരാൻ വളരെ താമസിക്കാറുണ്ട്. ചിലപ്പോൾ അധികം ഇരുട്ടാറുണ്ട്. അതെന്തുകൊണ്ട്, ശങ്കരനൊന്നുമറിഞ്ഞുകൂടാ.

ശങ്കരൻ ജോലികഴിഞ്ഞു വീട്ടിലേക്കു മടങ്ങുകയാണ്. അതൊരിട്ക്കവെഴയിൽ കൂടിയിരുന്ന. ഭാരതി അപരിചിതനായ ഒരു യുവാവിനോടു സംസാരിച്ചു നില്ക്കുന്നത് ശങ്കരൻ കണ്ടു. പറയുന്നതൊന്നും അവനു കേൾക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അതു വളരെ പരിഞ്ഞ ശബ്ദത്തിലാണ്? എങ്കിലും അതു രസമുള്ള സംസാരമാണ്. അവരുടെ മുഖഭാവങ്ങളിൽനിന്നും അവൻ മനസ്സിലാക്കി. ആ പുഞ്ചിരി ആകർഷണീയമാണ്. നോട്ടം അത്ഭുതമോണ്.

അവൻ ഒരു മറവിൽ ഒതുങ്ങി. അവൻ ചെയ്യുന്നത് ഒരു തെറ്റാണെന്നു അവനു അറിയാം. അതവൻ വകവെച്ചില്ല.

ആ യുവാവു അവളുടെ കയ്യിൽ എന്തോ കൊടുത്തു ഒരു പ്രാവശ്യം അവൾ അതു നോക്കിയിട്ടു നിരസിച്ചു. വീണ്ടും അയാൾ മടങ്ങിക്കൊടുത്തപ്പോൾ അവൾ വാങ്ങി മടിയിൽ തിരുകി. അവൻ പിരിഞ്ഞു. രണ്ടു ചുവടുകൾക്കു യുവാവു പറഞ്ഞു. "ഞാൻ കാത്തുനിൽക്കും നേരത്തെ വരണം."

"ഉം" അവൾ സമ്മതിച്ചു. അവന്റെ ചിത്തരംഗത്തിൽ ഒരു നിർഭരമിളംബം ഉണ്ടായി. എത്രയെങ്കിലും ഒരു കൊള്ളിമീൻ പ്രകാശം പരത്തി. അവളുടെ ജീവിതരീതി അവനു ബോദ്ധ്യമായി. അവളുടെ ആ ദായത്വിന്റെ നീരുറവ അവൻ കണ്ടു.

റിഞ്ഞു. അവനെ അവൾ വെളിക്കുകയാണ്. അവൾ ശരീരം വിട്ടു പണം തേടുകയാണ്.

പടിക്കലേത്തിയ ഭാരതിയോടു ശങ്കരൻ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു. "ഇതിനകത്തുകയറരുത്. എന്റെ വീട്ടിൽ ഇതു നടക്കുകയില്ല."

"ഭയപ്പെടുത്തുകയാണോ? ഇതിനപ്പുറത്തു ഞാൻ സുഖമായി ജീവിക്കും" അവൾ നിവർന്നിന്നു ഉത്തരം പറഞ്ഞു.

ശങ്കരൻ ഉണ്ണെടുത്തേററു നോക്കിയപ്പോൾ മുൻവശത്തെ കെട്ടിടത്തിനകത്തുനിന്നു ഭാരതി അവനെ നോക്കി പരിഹസിക്കുന്നതാണു കണ്ടത്. അതൊരു ചെറിയ കെട്ടിടമാണ് എങ്കിലും അതിനൊരു ഭംഗിയുണ്ട്. അധികനാൾ കൊണ്ട് അതു ആർപാർപ്പില്ലാത്തതായിരുന്നു. അതിന്റെ ജനലുകളെല്ലാം അടക്കപ്പെട്ടതായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ ആ കെട്ടിടം സജീവമായി. അതിന്റെ ജനലുകളെല്ലാം തുറക്കപ്പെട്ടു.

അവൻ ആ പടിക്കൽ കൂടി നടക്കുമ്പോഴെല്ലാം അകത്തേക്കു ഉളിഞ്ഞു നോക്കും. അതിനകത്തു അണിഞ്ഞൊരുങ്ങി നിൽക്കുന്ന ഭാരതിയെ അവൻ പലപ്പോഴും കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ആ കെട്ടിടത്തിൽനിന്നും വീഴുന്ന ഇളംകാറ്റിന്റെ സുഗന്ധത്തിൽ അവൻ മനംമയങ്ങിനിന്നു പോയിട്ടുണ്ട്.

ഭാരതി ഭാഗ്യവതിയാണ്. അവൻ പലപ്പോഴും വിചാരിക്കും. അവളെ ഇന്നാക്കും അതുവേഗം തിരിച്ചറിയുവാൻ സാധ്യമല്ല. അവൾക്കു മനോഹരങ്ങളായ വസ്ത്രങ്ങളുണ്ട്. ധാരാളം ആഭരണങ്ങളുണ്ട്. അവളുടെ മുഖം ഏപ്പോഴും പ്രസ

നമാണ്. അവർ പലപ്പോഴും ഉറക്കെ ചിരിക്കാറുണ്ട്. തുറന്നുപാടാറുണ്ട്.

ഒരു ദിവസം വൈകിട്ട് ഒരു പണക്കാരന്റെ ക്വാർട്ടിൽ അവർ പുറത്തുപോകുന്നത് ശങ്കരൻ കണ്ടു. അടുത്ത ദിവസം മറ്റൊരു വടനോടൊന്നിച്ചു അവർ സിനിമ തീയേറ്ററിലുണ്ടായിരുന്നു. മൂന്നാം ദിവസം അവളുടെ വീട്ടിൽത്തന്നെ ഒരു വനോട് സല്ലപിക്കുകയാണ്. അവരെല്ലാം അവളെ ബഹുമാനിക്കുന്നുണ്ട്. അവർ അവരെയാക്കെ ശകാരിക്കും. അധികേഷപിക്കും. അവർക്കു സന്തോഷമാണ്.

അവളുടെ സാമീപ്യം എല്ലാപേരും ആഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ട്. അവളോടു സംസാരിക്കുന്നത് പലർക്കും ആശ്വാസമാണ് അവളുടെ പുഞ്ചിരി കാമ്യമാണ്. അവളുടെ കടക്കണ്ണിനു ലക്ഷ്യമാകുന്നത് ഒരു വലിയ നേട്ടമായി കരുതുന്നു. അവർ നടന്നു മറഞ്ഞാലും ആളുകൾ അവളെത്തന്നെ നോക്കിനിൽക്കും. അതെല്ലാം ശങ്കരൻ നേരിട്ടു കണ്ടിട്ടുള്ളതാണ്.

ഭാരതി എപ്പോഴും അസ്വസ്ഥയാണ്. അവളുടെ കണ്ണുകൾ എന്തോ തേടുകയാണ്. വഴിയരികിലൂടെ കാണുന്ന ഓരോ പുരുഷനേയും അവർ തുറിച്ചുനോക്കും. എപ്പോഴും പുഞ്ചിരിക്കും. അപരിചിതരോടുപോലും അവർ കടന്നു സംസാരിക്കാറുണ്ട്. പലരേയും മറിച്ചിരിക്കാറുണ്ട്.

അവർ എപ്പോഴും കണ്ണാടിയിൽനോക്കും. അവളുടെ അവയവങ്ങൾ പരിശോധിക്കും. ഉള്ളതിൽകൂടുതൽ പ്രായം അവർക്കു തോന്നുന്നുണ്ട്. അവളുടെ കണ്ണിനു ചുറ്റും ഇരുട്ടു വ്യാപിച്ചിരുന്നു. കവിൾത്തടം കഴിഞ്ഞു താണുപോയി. അ

തെല്ലാം സൗന്ദര്യത്തിന്റെ വൈകല്യങ്ങളാണ്. ആ ബോധം അവളെ കൂടുതൽ വ്യാകുലപ്പെടുത്തി.

ഇന്നും അവർ അണിഞ്ഞൊരുങ്ങുന്നുണ്ട്. അതു വിലകൂടിയ വസ്ത്രങ്ങൾ കൊണ്ടല്ല. മുൻപുപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളവതന്നെയാണ്, അതു പൊടിഞ്ഞു തുടങ്ങിയതാണ്. തുന്നിക്കെട്ടുള്ളതാണ്. എങ്കിലും അവർ തുടച്ചുയായി അതുതന്നെ ധരിക്കുന്നു.

അവർ ഇപ്പോൾ അധികവും ഏകാന്തതയിലാണ്. അപ്പൂർവ്വം ചിലപ്പോൾ മാത്രം അവളുടെ വീട്ടിൽ ആളുണ്ടായിരിക്കും. അവർ മുൻപു ഇവിടെയെങ്ങും കണ്ടിട്ടില്ലാത്തവർ കൂടിയാണ്.

തുറന്നുകിടക്കുന്ന ജനലിൽകൂടി അവർ എപ്പോഴും ശങ്കരന്റെ കട്ടിലിലേക്കു നോക്കിനിൽക്കും. അതിനെപ്പറ്റി അവർക്കു പലതും ചിന്തിക്കുവാനുണ്ട്. അതിന്റെ ഓലപ്പാറം പുകയുമ്പോൾ അവളുടെ ഹൃദയം പടയുന്നുണ്ട്. ജനലരികിൽ ചാരിനിന്നു അവർ കരയും തല്ലിനിശ്വാസങ്ങൾ അന്തരീക്ഷത്തെ ചലിപ്പിക്കും. ശങ്കരൻ അതു പലപ്പോഴും കണ്ടിട്ടുണ്ട് അവനെ കാണുമ്പോഴൊക്കെ അവർ മറവിൽ ഒതുങ്ങും.

രാവിലെ അവളുടെ വീട്ടിൽ ഒരു വഴക്കുണ്ടാകുന്നു. അതു സാമാന്യം ഉച്ചത്തിലാണ് അനേകം ആളുകൾ അവിടെ ചുറ്റിക്കൂടി.

അതു വീട്ടുമണ്ഡലന്റെ ഭാര്യയും ഭാരനിയും തമ്മിലാണ്. അവർക്കു വീടു ഒഴിഞ്ഞുകിട്ടണം. അവർ പലതും പറഞ്ഞു. അതൊന്നും അവർ അനുസരിച്ചില്ല. അവർ പുറമുറിക്കുള്ളിൽ കയറി. അടുത്ത നിമി

ഷത്തിൽ തുരുമ്പുവിടിച്ചു ഒരിരുമ്പുവെ
ട്ടിയും രണ്ടുമൂന്നു കീറിയ പാകളും റോ
ഡിൽ വീണു. ഭാരതി വെളിയിലായി.
ഗോപുട്ടപ്പെട്ടു. അവർക്കുവേണ്ടി ആ
രും വാലിച്ചില്ല. അവളെ സഹായിക്കുവാ
ൻ ആരും തയ്യാറായില്ല.

മൂന്നുകൊല്ലം കഴിഞ്ഞു പട്ടണത്തിൽ
ഒരു പുതിയ യാചകി പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. അ
വൾ അംഗവിഹീനയല്ല. ഒരു രോഗിണി
യാണ്. എണ്ണമയമില്ലാത്തമുടി. അതു
കാറ്റിൽ പാറി പറക്കുന്നു. നീരുവന്നു ത
ടിച്ചുശരീരം. അഴുക്കുനിറഞ്ഞ വസ്ത്രം
കൊണ്ട് അതു മറച്ചിട്ടുണ്ട്? ആളുകൾ
അവളെ തുറിച്ചുനോക്കിക്കൊണ്ടു കടന്നു
പോയി. അവർക്കു അവളെപ്പറ്റി എ
ന്തൊക്കെയോ പറയുവാനുണ്ട്. അവൾ
ഭാരതിയാണ്.

ഓരോ വീട്ടിലും അവൾ ഭിക്ഷയാചി
ക്കും. ഓരോരുത്തരുടേയും മുൻപിൽ അ
വൾ കൈനീട്ടും. പലരേയും അവൾ
പേരുപറഞ്ഞു ശകാരിക്കാറുണ്ട് അവർ
അതെല്ലാം സഹിക്കുന്നു. അവർ യാതൊ

ന്നും ശബ്ദിക്കുകയില്ല. അവർക്കു അവ
ളെ ഭയമാണ്.

അവൾ മുട്ടിവിളിക്കാത്ത ഒരു വീട്ടുമാ
രും ഉണ്ട്. അവൾ ഭിക്ഷയോടിക്കാത്ത
ഒരു പുരുഷനുണ്ട്. എങ്കിലും ആ വീട്ടുപ
ടിക്കൽ വരുമ്പോൾ അവൾ നിന്നുപോ
കും. അറിയാതെ ഉള്ളിലേക്കു നോക്കി
പോകും.

അന്നവർ പരസ്പരം അടുത്തുകണ്ട്.
ശങ്കരൻ അവളെ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. അ
വൾ സ്തംഭിച്ചു നിന്നുപോയി. കയ്യിലി
രുന്ന ചട്ടി താഴെവീണു തകർന്നു. അവ
ന്റെ ചുണ്ടുകൾ സാവധാനം ചലിച്ചു.
“ഭാരതി.”

അടുത്തദിവസം ഒരു ദുഃഖവാർത്തകേ
ട്ടുകൊണ്ടാണു ലോകം ഉണർന്നത്. ഭയി
ൻ കയറി ഒരു സ്ത്രീ മരിച്ചുകിടക്കുന്നു.
അവളാണെന്നു ആർക്കു മറിഞ്ഞുകൂടാ.
ആരും അവർക്കുവേണ്ടി ദുഃഖിച്ചില്ല. ഒരു
തുള്ളി കണ്ണീർപോലും നിലത്തുവീണി
ല്ല. ഒരു വൃദ്ധനായ ശുനകൻമാത്രം അവ
ൾക്കടുത്തിരുന്നു പുലമ്പുന്നുണ്ട്.

സനാതന വൈദ്യശാല,

കുറപ്പാപടി

ബ്രാബ്ബുകൾ:—മാതിരപ്പെള്ളി, വാളകം, പുത്തൻകരിശ്ശു്, കോതമംഗലം.
വൈദ്യൻ, പി. എൻ. ഓമോദരൻ നമ്പൂതിരി.

നാരസിംഹരസായനം

രസായനവാജികരപ്രയോഗങ്ങളിൽ ഏറ്റവും പ്രാധാന്യമുള്ളതും അവയ
വസ്വൈര്യം, ബലം, നിറം മുതലായവയെ വർദ്ധിപ്പിച്ച് ആരോഗ്യത്തെ നിലനി
ർത്തുന്നതും തലമുടിക്കു നല്ല കറുത്ത നിറത്തെ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നതും ജ്വരാനരകഭേ
ദവിഹരിക്കുന്നതുമായ ഒരു ദിവ്യഔഷധമാണിത്.

യോഗാനിയമ

(ഇടവാ ജമാൽ, എം. എ.)

മധുവും, സുധയും, രാഘവും അയൽ പക്കക്കാരാണ്. മധുവിന്റെ അച്ഛൻ ഉയർന്ന ഒരു ഗവണ്മെന്റുജോഗസ്ഥനാണ്. സുധയുടെ പിതാവിനെ ആ നാട്ടുകാരെല്ലാം ചതുവത്തി എന്നു വിളിച്ചുവന്നിരുന്നതിൽനിന്നും അവരുടെ ധനസ്ഥിതി ഞ്ഞറിച്ച് നമുക്കു ഹിിക്കാൻ കഴിയും. സ്ഥലം രാജ്യക്കകത്തുവരിയിൽ ഒരു ശിപായിയുടെ മകനാണ് രാഘു മധുവിനും രാഘുവിനും, പത്തും സുധയ്ക്കും എട്ടും വയസ്സ് പ്രായംകാണാം. മധുവും രാഘുവും ഇംഗ്ലീഷ് സ്കൂൾ ൧-ാം ഘാറത്തിലും സുധ മലയാളം നാലാം ക്ലാസ്സിലുമാണു പഠിക്കുന്നത്. മൂന്നുപേരും പള്ളിക്കൂടത്തിൽ പോകുന്നതൊരുമിച്ചാണ്. കുഞ്ഞുങ്ങൾ മനുഷ്യകുലിതമായ ആഭിജാത്യമറിയാത്തതുകൊണ്ട് അവരുടെ പരസ്പര സൗഹാർദ്ദത്തിന് തടസ്സമുണ്ടായിരിക്കയില്ലല്ലോ. പള്ളിക്കൂടം വിട്ടുവന്നാൽ രാഘുവിന്റെ വീട്ടിനുസമീപത്തു പടൻ വളൻ നില്ക്കുന്ന ഒരു വലിയ ചാങ്കിമാവിന്റെ ചുവട്ടിൽ അവരെരുമിച്ചുകൂടും. ഏകദേശം സൂര്യാസ്തമയംവരെ അവർ പല കളികളിലുമേല്ക്കും. അതൊരൊഴിഞ്ഞസ്ഥാനമായതുകൊണ്ട് അധികം പേരും അവരെ ഉപദ്രവിക്കാറില്ല. മറ്റുള്ളവരുടെ വരവ് അവർ ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരുന്നില്ല.

പള്ളിക്കൂടത്തിൽ പോകുന്നതിനായി സുധയുടെ വീടിന്റെ പടിഞ്ഞാറിലാണ് അവർ ഒരുമിക്കാറുള്ളത്. മധുവരുമ്പോ

ൾ മിക്കവാറും സുധയ്ക്കായി എന്തെങ്കിലും സമ്മാനങ്ങൾ കൂടിക്കൊണ്ടുവരും. മാമ്പഴം, പലഹാരം, മധുരനാരങ്ങ, സോപ്പ്, റിബ്ബൺ, ഹെയർപിൻ മുതലായവ അവന്റെ സമ്മാനങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ പെടുന്നു. ഇവകളെ രാഘു പലപ്പോഴും കൊതിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവനും ചില സമ്മാനങ്ങളെല്ലാം കൊടുക്കണമെന്നു തോന്നിയിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, എന്തുചെയ്യാം? ആഹാരത്തിനുപോലും ഗതിയില്ലാത്ത അവൻ എന്തുകൊടുക്കാനാണ്? എങ്കിലും അവൻ ചിലപ്പോൾ ചിലതെല്ലാം കൊണ്ടുവരും. കുറിക്കാടുകളിൽ കയറി, കല്ലും മുളയും ചവിട്ടി തെറ്റിപ്പഴവും, ഞാറ്റപ്പഴവും, പാഞ്ചിപ്പഴവും പഠിച്ചുകൊണ്ടുവന്ന് അവർക്കു കൊടുക്കും. മധുവിന്റെ മാമ്പഴത്തേക്കും, മധുരനാരങ്ങയേക്കും സുധയ്ക്കും രാഘുവിന്റെ കാട്ടുകാഴ്ച കൂടുതലിഷ്ടമാണ്. രാഘു കാട്ടുമല്ലപ്പുക്കളിറുത്ത് മാലകെട്ടി സുധയ്ക്കു സമ്മാനിക്കും. അവർ ആഗ്രഹത്തോടുകൂടി അതു തന്റെ മുടിയിൽ ചൂടും റിബ്ബണും, ഹെയർപിനും അവർക്കു തന്റെ വീട്ടിലും ധാരാളംകിട്ടും; പക്ഷേ, കാട്ടുമല്ലപ്പുക്കൾ കൊണ്ടുള്ള മാല ലഭിക്കുകയില്ല.

സുധയ്ക്കും രാഘുവിനോടും മധുവിനോടും ഒരുപോലെ സ്നേഹമുണ്ട് സുധയുടെ സ്നേഹത്തിന് മധുവിന്റെ വശത്തേക്കു അല്പം കൂടുതൽ ചായ്പുള്ളതിന് പ്രത്യേകം കാരണങ്ങളില്ലാതില്ല. പ്രധാനമായി മധു സുധയുടെ ഒരുക്കുന്ന ബന്ധുലാണ്. രണ്ടാമതായി രാഘുവിനേക്കാൾ മധു സംഭാഷണമതുരനാണ്. രാഘു വളരെക്കുറച്ചുമാത്രമേ സംസാരിക്കുകയുള്ളൂ.

സ്ത്രീകൾ പ്രായേണ സംഭാഷണ പ്രിയന്മാരിൽ സ്നേഹമുള്ളവർമാണല്ലോ. മധുവിനുള്ള മറ്റൊരാൾക്കുണ്ടായിരുന്ന അവന്റെ വേഷമാണ്. അവൻ ദിവസവും കാൽച്ചുട്ടുകൾ മാറ്റാം. പലനിറത്തിലും തരത്തിലുമുള്ള ഉടുപ്പുകളുവരുന്നു. രാജാവിന് ഇവയുടെ അഭാവം ഉണ്ടാകാത്തല്ലോ.

പരിവൃപോലെ അന്നും സ്ത്രീകൾ വിട്ടുവന്ന അവർ പറക്കിമാവിൻ ചോട്ടിൽ കുളികൾക്കായി ഒരുമിച്ചു. മധുവിന് പുതു മയിൽ കുമമാണ്. അവൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന മാതിരിക്കളികളാണ്. അവർ സ്വീകരിക്കുക പരിവ് അവൻ പറഞ്ഞു. “ഇന്നു നമുക്ക് കെട്ടിച്ചുകളിക്കാം.” ഒരു പുതിയകളി! അവൻ പല വിവാഹങ്ങളും കണ്ടിട്ടുണ്ട്. “മധു അതെങ്ങനാ” ജിജ്ഞാസയോടെ സുധ ചോദിച്ചു.

“പറയാം. ഒരു വീട്ടിൽ ഒരൊത്തളവും പെങ്ങളും കാണാം. പെങ്ങൾ വളരുമ്പോൾ അവളെ ഒരാൾക്കു കെട്ടിച്ചുകൊടുക്കും. അവളയാളുടെ കൂടെ വീട്ടിൽപോയി താമസിക്കും” അയാൾ വിശദമാക്കി.

രാജാവിനും പുതിയകളിനന്നേ തമിച്ചു. അവൻ പാത്രവിവരം നിർദ്ദേശിച്ചു. “സുധയും മധുവും ആങ്ങളയും പെങ്ങളും മധു എന്നിങ്ങനെ സുധയെ കെട്ടിച്ചുതരണം” അതുകേട്ട് സുധ വെള്ളിമണിപോലെ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു സമ്മതിച്ചു. പക്ഷേ മധുവിനൊരു ഭേദഗതിയുണ്ട്. രാജാ ആങ്ങളയാകണം! അവർ തമ്മിൽ തർക്കമായി. മധു വലിയ വീട്ടിലെ കുട്ടിയൊക്കെത്തന്നെ. രാജാ ചിലപ്പോൾ അതൊന്നുമോർത്തില്ല. ആകർഷണീയതയിൽ അല്പം പിറകിലാണെങ്കിലും മധുവിനേക്കാൾ കരു

ത്തനാണു രാജാ വാദത്തിൽ മധു ജയിക്കുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ. അവൻ മുഷിപ്പുതട്ടിക്കൊണ്ടു. അതുവരെ ധമ്മസങ്കടത്തിലകപ്പെട്ടു നിന്നിരുന്ന സുധ അവരുടെ മധ്യത്തിൽ ചാടിവീണ മധുവിനെ രക്ഷിച്ചു. എന്നിട്ട് അവൾ പറഞ്ഞു. “ഞാൻ പറയാം. നിങ്ങൾക്കു രണ്ടുപേക്കും സമ്മതമാണോ” തനിക്കുനുകുലമായിരിക്കയില്ലെന്നറിയാമെങ്കിലും രാജാവും സമ്മതിച്ചു. “രാജാക്കന്മാരെ എന്റെ ആളയായിരിക്കട്ടെ” അവൾ മധുരമായിപ്പറഞ്ഞു. രാജാവിന്റെ ഹൃദയം ഞെരിഞ്ഞു. എങ്കിലും അവൻ എതിർത്തുപറഞ്ഞില്ല. എന്തെന്നാൽ അവനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സുധയുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾക്ക് പിന്നെ അപ്പിലില്ല.

അങ്ങനെ കളി ആരംഭിച്ചു. ഒടുവിൽ മധുവിന്റെ വീടെന്നു സങ്കല്പിച്ചിരുന്ന ഒരൊഴിഞ്ഞ ഭാഗത്തേക്ക് അവൻ സുധയേയും കൊണ്ടുപോയി. ആ സ്ഥലം പച്ചിലപ്പടർപ്പുകൾ വീണ മുടിയതാണ് പറ്റത്താതം കാണുകയില്ല. രാജാവും വീത്തമുഖവുമായി പതുക്കെ പിറകെപോയി. തങ്ങളുടെ ഉളിസ്ഥലത്തു രാജാ വരുന്നതുകണ്ട് മധുകളിയുടെ പടങ്ങുകൾ നിർദ്ദേശിച്ചു. “ആങ്ങളമാൻ കെട്ടിക്കൊടുത്തുകഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ അവിടെച്ചെന്നുകൂടാ. വിശേഷിച്ചും പെങ്ങളും ഭർത്താവുമിരിക്കുന്നിടത്തു” സുധയും ലജ്ജാവനമുഖിയായി “യെസ്സു”മുളി. പിന്നെ അപ്പിലുളിപ്പല്ലോ. അങ്ങനെ മധുവും സുധയും കൈകൾ കോത്തുപിടിച്ചു. രാജാവിന്റെ റൂട്ടികളിൽ നിന്നും, പച്ചിലപ്പടപ്പിനുള്ളിൽ മറഞ്ഞു. സ്വയമേവ ധീരനാണെങ്കിലും നിസ്സഹായനും നിരസി

തന്നെയായിത്തീർന്നു ആ രാജ്യം അപ്പോൾ ക
രഞ്ഞുപോയി.

II

മധ്യവും രാജ്യവും അക്കോലും സ്ത്രീകൾ
ചൈതന്യം ജയിച്ചു. മധ്യ തിരുവനന്തപു
രം കാളേജിൽ പോകാനൊരുങ്ങി. രാ
ജ്യവിന്റെ അച്ഛൻ അവനെ അവിടം
വരെ എത്തിച്ചുതന്നു വളരെ കഷ്ട
പ്പെട്ടാണ്. രാജ്യവിന് ഒരു ജോലി മേ
ടിച്ചുകൊടുക്കണമെന്ന് അയാൾക്കാശയ
ണ്ട്, പക്ഷേ, എന്തു ജോലികിട്ടാനാ
ണ്? സ്ത്രീചൈതന്യം ജയിച്ചുപോയതു
കൊണ്ട് അച്ഛന്റെ ലാവണമായ പൂ
ണ് ജോലിയിൽ പ്രവേശിക്കുവാനും നി
വൃത്തിയില്ല.

മധ്യവിന്റെ കാളേജിലേക്കുള്ള യാത്രാ
ലിഖനം പഴയ ചങ്ങാതികൾ ഒരുമിച്ചു
കൂടി. രാജ്യവിനുകൂടി പോകാൻ സാധി
ക്കാത്തതിൽ മധ്യവും സുധയും ഏകയപ
വ്വമായ വ്യസനം രേഖപ്പെടുത്തി. അങ്ങ
നെ മധ്യതിരുവനന്തപുരത്തേക്കുപോയി.

പഴയതുപോലെ എപ്പോഴുമല്ലെങ്കിലും
രാജ്യവും സുധയും ചിലപ്പോഴെല്ലാം ഒരു
മിച്ചുകൂടും. മധ്യവിന്റെ എഴുത്തിനെക്കു
റിച്ചും, കാളേജിനെക്കുറിച്ചും, തിരുവന
ന്തപുരത്തേക്കുറിച്ചും സുധ രാജ്യവിനോടു
വർത്തിച്ചുകേൾപ്പിക്കും. അസൂയയോടു
കൂടിയെങ്കിലും, സുധ പറയുന്നതാകകൊ
ണ്ട് രാജ്യ അവധാനതയോടെ ശ്രദ്ധിച്ചു
കേൾക്കും. സുധയ്ക്ക് അപ്പോഴും രാജ്യവി
നെ വലിയ കാര്യമാണ്. വല്ലപ്പോഴുമെ
ങ്കിലും അവനെ കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കണം
അവൻ അവനുമായി അധികനേരം സം
സാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കാൻ ഇഷ്ടപ്പെട്ടിരു
ന്നു. അത് രാജ്യവിന് വേണ്ടിത്തോ

ളം ആശയം നൽകിയിരുന്നു. ധനിക
കടബാധകളിലെ സ്ത്രീകളിൽ സാധാരണ
കണ്ടുവരത്ത വിനയവും, സ്നേഹവും,
അഹങ്കാരമില്ലായ്മയും, രാജ്യവിനെ വ
ല്ലാത്ത ആകർഷിച്ചിരുന്നു. പക്ഷേ രാജ്യ
വും സുധയും ഒരിക്കലും പ്രേമത്തേക്കുറി
ച്ച സംസാരിച്ചിരുന്നില്ല.

അങ്ങനെയിരിക്കുമ്പോഴാണ് അഗ
നിപാതാപോലെ ആ വാർത്ത. രാജ്യവി
ന്റെ ചെവിയിൽ പതിച്ചത്. അടുത്ത
മാസത്തിൽ മധ്യ സുധയെ വിവാഹം ക
ഴിക്കാൻ പോകുന്നുവെന്ന്! രാജ്യവിന്റെ
മുമ്പിൽ ഒരു സങ്കാരം വ്യാപിച്ചു; അയാ
ളുടെ ആശാസനം അടിയോടെ തക
ന്നു. ഒരിക്കലും വാക്കുകളിൽ പറഞ്ഞിട്ടി
ല്ലെങ്കിലും രാജ്യ, സുധയുടെ ഒരു അജ്ഞാ
തസ്നേഹാശയകനായിരുന്നു. ഇടപ്പള്ളി
യെപ്പോലെ ആത്മഹത്യ ചെയ്യാൻ കൊ
ള്ളാമെന്ന് അയാൾ തെല്ലിട വിചാരിച്ചു.
പക്ഷേ, അയാൾ ആത്മഹതിയായ ആ
കവിയെപ്പോലെ മനസ്സാന്നിധ്യമില്ലാത്ത
വനല്ലായിരുന്നു. വെറും പ്രേമമെന്നു വി
ളിക്കപ്പെടുന്ന ഏതോ ഒന്നിന് വേണ്ടി
അഭികാമ്യമായ ജീവിതം ബലികഴിക്കു
വാൻ അയാളിച്ഛിച്ചില്ല. എങ്കിലും സുധ
യുടെ വിവാഹത്തിൽ പങ്കുകൊള്ളുവാൻ
അയാൾ ആഗ്രഹിച്ചില്ല. അപ്പോൾ ന
ഗ്നമായ യാഥാർത്ഥ്യം പരിസരങ്ങളിൽ പ
ററിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ട് തന്നെ പല്ലിച്ചിട്ടു
കാണിക്കുന്നതായി അയാൾക്കു തോന്നി.
പ്രേമത്തിനുവേണ്ടി സർവ്വവും മറന്നി
രുന്ന അയാൾ തന്റെ കർത്തവ്യം ഭാ
ത്തു. വാൽസല്യനിധീകളും നിരാശ്രയ
യുമായ തന്റെ മാതാപിതാക്കളെ അഭി
മുഖീകരിക്കുന്ന സാമ്പത്തിക പ്രശ്ന

ത്തിന് പരിഹാരം നേടുവാനായി അതിനടുത്ത ഭിവസം തന്നെ അയാൾ സ്ഥലം വിട്ടു.

III

യോഗിനിയമ്മയുടെ ആഗമനം മംഗലാപുരം നിവാസികളെ ആകമാനം സന്തോഷിപ്പിച്ചു. അവരുടെ സ്വന്തം പരിശ്രമത്താൽ സ്ഥാപിതമായ അനാഥമന്ദിരവും, സേവാസഭനവും ആ ഭേദശാസികളുടെ മുകുതകണ്ഠമായ പ്രശംസയ്ക്ക് പാത്രീഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്. അനാഥരും അശരണരായ അനേകം സ്ത്രീകളും കുട്ടികളും അവരുടെ സംരക്ഷണത്തിന്റെ പച്ചത്തണലിൽ വിശ്രമം കൊണ്ടിട്ടുണ്ട്. വിദ്യാസ്വന്നകളായ സ്ത്രീകളെല്ലാം പേരും യോഗിനിയമ്മയുടെ ശിഷ്യകളായിത്തീർന്നു. ഉയർന്ന ഉദ്യോഗങ്ങളിലിരിക്കുന്ന സ്ത്രീകൾ പോലും അവരുടെ ആജ്ഞയെ ശിരസാ വഹിക്കുന്നതിന് സദാസന്നദ്ധരായിരുന്നു. കഠിൻനിന്നിറങ്ങി അവരുടെ പാദം തൊട്ട ശിരസ്സിൽ വച്ചുകൊണ്ട് സൂക്ഷ്മലാശാലയിലെ ഒരു ശ്ലോകസ്ഥ പോകുന്നതു പലരും കണ്ടിട്ടുണ്ട്. എന്തിനധികം? ആ നാട്ടുകാരുെല്ലാം പരോപകാരതല്പരരായ യോഗിനിയമ്മയെ മുകുതഹസ്തമായ സംഭാവനകൾ നൽകി സഹായിക്കുകയും ബഹുമാനിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. അവർ സമീപിച്ചിട്ടുള്ള ഒറ്റയനവാൻപോലും അവരുടെ അപേക്ഷ നിരസിച്ചിട്ടില്ല. ആ അവസരത്തിലാണ്, അതിനടുത്തുള്ള ഒരു വലിയ ധനവാഹനക്കാരനായി അവർ പുറപ്പെട്ടത്.

കെ. ആർ. ആൻ. കൊ എന്നാണ് ആ കമ്പനിയുടെ പേര്. അതിന്റെ ഉടമസ്ഥൻ സാധുക്കളോടും അശരണരോ

ടും പ്രത്യേകം കരുണയുള്ള ഒരാളാണ്. ഒരു ഭിവസം അദ്ദേഹം തന്റെ ബംഗ്ലാവിലിരിക്കുമ്പോൾ അനുവാദത്തോടുകൂടി രണ്ടു സ്ത്രീകൾ അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചുവായി അവിടെച്ചെന്നു. കൂടെവന്ന സ്ത്രീ അവർ യോഗിനിയമ്മയാണെന്നും അനാഥമന്ദിരത്തിന്റെ നടത്തപ്പിന് വേണ്ടി പണം പിരിക്കാൻ വന്നിരിക്കുകയാണെന്നും അദ്ദേഹത്തെ അറിയിച്ചു. അവരിരുപേരും പരസ്പരം നോക്കി. മന്ദിരത്തെ സംബന്ധിക്കുന്ന ചില സംഗതികളെല്ലാം അദ്ദേഹം ചോദിച്ചുവെങ്കിലും അവർ തക്കതായ മറുപടിയൊന്നും പറഞ്ഞില്ല. അവർ യാത്രയ്ക്കു തീർക്കും കൂട്ടി. ഒടുവിൽ ഒരു വലിയ തുക സംഭാവനയായിക്കൊടുത്തും വേറെ വാഗ്ദത്തങ്ങൾ ചെയ്തും അദ്ദേഹം യോഗിനിയമ്മയെ യാത്രയാക്കി. അവർ ഒരുവിധം യാത്രഹരത്തുപിരിഞ്ഞു.

ഈ സംഭവം നടന്നതിന്റെ പിറേ ഭിവസം സേവാസഭനത്തിൽ ആകെപ്പൊടെ ഒരു സ്വസ്ഥത കാണപ്പെട്ടു. യോഗിനിയമ്മ ആരുമാരുമറിയാതെ അപ്രത്യക്ഷയായി എന്ന വാർത്ത എല്ലാവരേയും അൽഭുതപ്പെടുത്തി. “ഇതുവരെ മനുഷ്യസമുദായത്തിനു വേണ്ടുന്ന സേവനങ്ങൾ ഞാൻ നിർവ്വഹിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇപ്പോൾ ഞാൻ തേടിയതു കണ്ടെത്തി. എനിക്കു മതിയായി. ഞാൻ ഒരു ജ്ഞാതസ്ഥലത്തേക്കു പോകുന്നു. മംഗളം ഭവിക്കട്ടെ” എന്നെഴുതിയ ഒരു കടലാസുകഷണം മാത്രം അവരുടെ വകയായി അവിടെ ശേഷിച്ചിരുന്നു.

അന്ന് കെ. ആർ. ആൻ. കൊ. ഉടമസ്ഥൻ ഒരു കത്തുകിട്ടി. “ഒരുപരാധി

നിയുടെ ക്ഷമായാചനം ആദ്യമായി സിക്രിച്ചാലും പക്ഷേ ആ അപരാധം സ്വമേധയാ ഉണ്ടായല്ല. എനിക്കു ആ വസ്തുത അന്നു മനസ്സിലായിരുന്നില്ല. അകാരണമായ ഒരു സ്നേഹം അങ്ങയുടെ മേലുണ്ടായിരുന്നു. അതു പ്രേമമായി രൂപാന്തരപ്പെടുത്താൻ എന്റെ ഹൃദയത്തിനു കഴിവില്ലാതെപോയി.

ആഗ്രഹിച്ചതുപോലെ ഞാൻ വിവാഹിതയായി. പക്ഷേ, ചിരകാലം സ്വപ്നംകണ്ടിരുന്ന സ്വർഗ്ഗം അവിടെയില്ലായിരുന്നു. വിശ്വാസമില്ലായ്മയും, സംശയവും ജീവിതത്തെ നരകമാക്കി. അദ്ദേഹം തന്റെ പണക്കൊഴുപ്പുകൊണ്ട് ദുർമ്മാർത്തിയായിത്തീർന്നു. മദ്യപാനവും, സ്ത്രീലമ്പടത്വവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ തൊഴിലുകളായി. എന്തേനും, അദ്ദേഹത്തിന്റെയും ധനം മുഴുവൻ അദ്ദേഹം നശിപ്പിച്ചു. ഒടുവിൽ ഒരു കൊലക്കു

റ്റത്തിൽ പ്രതിയായി ആത്മഹത്യ ചെയ്തു. ധനപ്രമത്തതയുടെ മുകളിൽ നിഷ്കളങ്കമായ പ്രേമം മുളച്ചുവരുന്നതല്ല. യഥാർത്ഥപ്രേമവാഹിനിയുടെ ഉത്ഭവസ്ഥാനം ഞാൻ അന്നു കണ്ടെത്തിയിരുന്നില്ല. ആയിടയ്ക്കാണ് അദ്ദേഹത്തിന് ലഭിച്ച പഴയ എഴുത്തുകളുടെ കൂട്ടത്തിൽ അങ്ങയുടെ എഴുത്തും കണ്ടെത്തിയത്. ആ നിമിഷം പശ്ചാത്താപം എന്നെ വലയം ചെയ്തു. അങ്ങയെക്കണ്ടുന്നതുവരെ എന്റെ മനസ്സു അസ്വസ്ഥമായിരുന്നു. എന്റെ ആശ്വാസമായി. അങ്ങ് എനിക്കു സ്വപ്നം കാണാൻ പോലും വയ്യാത്ത സോപാനത്തിൽ ശോഭിക്കുന്നു. അങ്ങ് ഇന്നും അവിവാഹിതനായി ജീവിക്കുന്നതിന് ഞാൻ കാരണക്കാരിയായതിൽ എനിക്ക് അപാരമായി ഖേദമുണ്ട്. എല്ലാം ക്ഷമിക്കണമെന്നുപേക്ഷ.

“സ്വന്തം സുധ”

കനകാമൃതം.

അമൂല്യ സിദ്ധൗഷധങ്ങൾ ചേർത്തു ശാസ്ത്രീയമായി തയ്യാർ ചെയ്തിട്ടുള്ള വിശിഷ്ടമായ ഒരു ആയുർവ്വേദ ‘ടോണിക്’ നശിച്ചുപോയ ജീവചരക്കിനെ വീണ്ടെടുത്തു നവയുജനത്തെ പ്രദാനം ചെയ്യുന്ന ഏക ദിവ്യൗഷധം. എല്ലാവിയ സാവരോഗങ്ങളേയും സ്വപ്നസംകലനത്തേയും വെള്ളപ്പൊക്കിനേയും വിജയ്യയേയും ഉടനെ ശമിപ്പിക്കുന്നു!!

പ്രസവക്ഷീണത്തെ മാറ്റാൻ ഒന്നാംതരം!!!

വില 24 ഓ. കുപ്പി 1-ന് 4 രൂപമാത്രം.

വൈദ്യൻ, എം. എസ്സ്. രാമകൃഷ്ണപിള്ള,

എസ്സ്. ആർ. കെ. വി. വൈദ്യശാല.

കാട്ടർ—അയിരൂർ,

രണ്ടരനങ്ങൾ

൧ മനസ്സവിത്താമണി ലേഖനം

ഇത് പുരുഷന്മാർക്കു ധാതു സംബന്ധമായുള്ളതാകുന്നു. എല്ലാവർക്കും അറിയേണ്ടതും ഉൾമുഖനാശം ചെയ്തു ശരീരത്തിൽ നല്ല രാജസ്സും തേജസ്സുമുണ്ടാക്കുന്നു. ധാതു ക്ഷയത്താലോ മറ്റോതെങ്കിലും സുഖക്കേടുകളാലോ ശരീരം മെലിഞ്ഞു കണ്ണു കഴിഞ്ഞു നടക്കാൻപോലും ശക്തിയില്ലാതെ അസ്ഥിയും തോലും മാത്രം ശേഷിച്ചു മനസ്സിടിക്കു കഷ്ടപ്പെടുന്നവർക്ക് ഇതൊരു അപരസംസ്കാരമാണ്. സ്വപ്നസ്വലനം, ശിശ്നസ്വലനം, ധാതുക്ഷയം മുതലായ സുഖക്കേടുകളാൽ നിരാശപ്പെട്ട മനസ്സിടിക്കു ലക്ഷ്യകൊണ്ടു വെളിയിൽ പറയുവാൻ മനസ്സില്ലാതെ വലയുന്നവർക്ക് ഇതൊരു ദേവോത്തരമാണ്. പരീക്ഷിച്ചു നോക്കുവിൻ. രാജ്യം ഒന്നിൽ വില

4—8—0

൨ അശോകവൃത്തം

ഗർഭാശയരോഗമൂലം നിസ്സാരമെന്നു കരുതി രഹസ്യമായി സൂക്ഷിക്കുകയാണ്. ഒന്നുപോലെയെ സങ്കടത്തിന്നിടവരികയും പ്രസവിക്കാതിരിക്കയും, ഗർഭം ധരിച്ചാൽതന്നെ അലസിപ്പോകയും ചെയ്യുന്നു. മുറുത്തൊരിയ മാസങ്ങളി (തീണ്ടാരി) ശരിയായി മുക്തപോകാതിരിക്കു അസഹ്യമായ വയറുവേദന, ശലവേദന, മലബന്ധം ഇക്കഴിഞ്ഞു തുടങ്ങിയ ഗർഭാശയരോഗലക്ഷണങ്ങളാകുന്നു. അങ്ങനെയെ ലോകപ്രസിദ്ധി നേടിയ “അശോകാവൃത്തം” മേല്പറഞ്ഞ സുഖക്കേടുകൾ നിമിത്തം കഷ്ടപ്പെടുന്നവർക്ക് തൊരായസവും ഗർഭാശയരോഗങ്ങളാലും കൈകണ്ട അസുഖമാകുന്നു. സന്താനമില്ലാതെ സന്തോഷരഹിതരായി ജീവിക്കുന്ന സന്തോഷികൾ ഇതിൽ ഒരു കുറ്റി അസുഖം വാങ്ങി ഉപയോഗിച്ചു നോക്കുവിൻ. ഇന്ന് നിബന്ധം!!

തപാൽപ്പരി പ്രത്യേകം വില ക. 2—8—0

നരച്ചുരാം കരകു. തൈല. 1—4—0

കോളാശ്ശലിക 1—4—0

പുഷ്പകിണിവാരിണി 0—10—0

വില്ലൻ ചുമമരണം 1—4—0

കുറാറാലോത്ത് ഇന്നും.

മുദാസ് മെഡിക്കൽ ഹോം

തിരുവനന്തപുരം.

ആകർഷണീയമായ
ആകൃതി.

മിത്രം

അഭികാമ്യമായ
ഉള്ളടക്കം.

സാഹിത്യപ്രധാനമായ ഒരു മാസിക. പരസ്യത്തിന് പറ്റിയത്.

വരിസംഖ്യ 2—8—0

മാസേജർ, മിത്രം, മഞ്ജരി.

THE VANITHA

ILLUSTRATED MONTHLY.

TIRUVALLA, TRAVANCORE.

ഭാരതചന്ദ്രിക

കേരളത്തിലെ ഒന്നാം കിടയിലുള്ള എഴുത്തുകാരുടെ തൂലികാവിലാസം കണ്ടു കണ്ണും കരളും കുളിപ്പിക്കുക! എല്ലാ വിഷയങ്ങളേയും അധികരിച്ചുള്ള സുധീരവും സുവ്യക്തവുമായ ആധുനാധുനാ വിക്ഷണങ്ങൾ, ചിന്തകൾ, വിമർശനങ്ങൾ, വിജ്ഞാനവും വിനോദവും തുളുമ്പുന്ന സരസലേഖനങ്ങൾ, ചിന്തോദ്ദീപകവും, സന്ദർഭസമ്പന്നവുമായ തൂലികാചിത്രങ്ങൾ, വിശിഷ്ടവും ആദർശപരവുമായ ചെറുകഥകൾ, ഏകാങ്കനാടകങ്ങൾ, കവിതകൾ, ജീവചരിത്രങ്ങൾ വായിച്ചു രസി ക്കണമെങ്കിൽ ഭാരതചന്ദ്രികയുടെ വരിക്കാരായി ചേരുവിൻ!

പരസ്യക്കാർക്ക്

ഏറ്റവും പറ്റിയ അവസരം. വ്യവസായാഭിവൃദ്ധിക്ക് ഭാരതചന്ദ്രികയിലെ പരസ്യം പ്രയോജനപ്പെടുമോ എന്ന് ഒരിക്കൽ പരീക്ഷിക്കുക.

ഏജൻറന്മാർ

മുൻകൂർ പണം അടച്ച് ഏജൻസി എടുക്കാൻ തയ്യാറുള്ള ഏജൻറന്മാർക്ക് ആകർഷണീയമായ കമ്മീഷൻ ലഭിക്കുന്നതാണ്. കൂടുതൽ വിവരത്തിന് എഴുതി ചോദിക്കുക.

വരിസംഖ്യ അഞ്ചലിൽ സു ക. പോസ്റ്ററിൽ ഐ ക. ഒറ്റപ്രതി രൂ ൩.

മാനേജർ. ഭാരതചന്ദ്രിക, തിരുവല്ല.